



รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

ผลของการดำเนินโรคของการติดเชื้อเอชไอวีและความสำคัญของลำดับกรดอะมิโน
จากการติดเชื้อร่วมกันของ Human Pegivirus ในผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนไทย

**Human Pegivirus viraemia and sequence polymorphism have the beneficial
effects on HIV clinical outcome among Thai HIV-infected individuals**

นางสาว ญาดา ตันศิริ

ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากกองทุนวิจัยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร

ลาดกระบัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

คณะแพทยศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง



รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

ผลของการดำเนินโรคของการติดเชื้อเอชไอวีและความสำคัญของลำดับกรดอะมิโน
จากการติดเชื้อร่วมกันของ Human Pegivirus ในผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนไทย

**Human Pegivirus viraemia and sequence polymorphism have the beneficial
effects on HIV clinical outcome among Thai HIV-infected individuals**

นางสาว ญาดา ตันลิริ

ได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากกองทุนวิจัยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร

ลาดกระบัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560

คณะแพทยศาสตร์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ชื่อโครงการ (ภาษาไทย) ผลของการดำเนินโรคของการติดเชื้อเอชไอวีและความสำคัญของลำดับกรดอะมิโน
จากการติดเชื้อร่วมกันของ Human Pegivirus ในผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนไทย

แหล่งเงิน กองทุนวิจัยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ประจำปีงบประมาณ 2560

จำนวนเงินที่ได้รับการสนับสนุน 100,000 บาท

ระยะเวลาทำการวิจัย 1 ปี

ตั้งแต่ 1 พ.ย. 60 ถึง 1 พ.ย. 61

หัวหน้าโครงการ: ดร.ฉูดดา ดันศิริ คณะแพทยศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร

ลาดกระบัง และผู้ร่วมโครงการวิจัย: ผศ.นพ.ดร.ปกรรัฐ หังสสุต คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การติดเชื้อไวรัสร่วมกันสองชนิดนั้น ไวรัสชนิดหนึ่งสามารถไปยับยั้งการเพิ่มจำนวนของไวรัสอีกชนิด
หนึ่งได้ จากการศึกษาในหลอดทดลองพบว่าไวรัสกลุ่ม Flaviviruses เช่น จีบีไวรัสซีหรือฮิวแมนเพกิวไวรัส
ไวรัสตับอักเสบซี เด็งกีไวรัส สามารถยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเอชไอวีได้ การศึกษาในผู้ติดเชื้อเอชไอวีพบว่า
ผู้ที่ตรวจพบฮิวแมนเพกิวไวรัสในกระแสเลือดจะมีอัตราการอยู่รอดที่มากกว่าและมีการดำเนินโรคของการติด
เชื้อที่ดีกว่าผู้ที่ตรวจไม่พบ โดยส่งผลให้มีปริมาณของเม็ดเลือดขาวชนิดซีดีสี่ที่สูงกว่า มีปริมาณเอชไอวีใน
กระแสเลือดที่ต่ำกว่า มีการดำเนินโรคสู่ระยะภูมิคุ้มกันบกพร่องที่ช้ากว่า และมีการตอบสนองต่อการรักษา
ด้วยยาต้านไวรัสที่ดีกว่า และยังพบว่าชิ้นส่วนของฮิวแมนเพกิวไวรัสที่มีผลต่อการยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเอช
ไอวีคือ ส่วนเปลือกนอกของไวรัสหรือเอ็นวิลอปออีสองและส่วนนอนสตรัคเจอร์ห้าเอ เมื่อทำการศึกษาดัง
การแสดงออกของโปรตีนส่วนของนอนสตรัคเจอร์ห้าเอของฮิวแมนเพกิวไวรัสในเม็ดเลือดขาวชนิดซีสี่พบว่า
การแสดงออกของนอนสตรัคเจอร์ห้าเอนี้สามารถยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเอชไอวีได้ และยังพบอีกว่า
ชิ้นส่วนโปรตีนเพียงสิบหกอะมิโนแอซิดก็สามารถยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเอชไอวีได้อย่างมีประสิทธิภาพ
ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบและลำดับของอะมิโนแอซิดของโปรตีนนอนสตรัคเจอร์ห้าเอจากฮิว
แมนเพกิวไวรัสที่สามารถยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเอชไอวีได้ และพัฒนาวิธีการวัดปริมาณของฮิวแมนเพกิว
ไวรัสในกระแสเลือดโดยใช้เทคนิค Digital Droplet PCR หรือ ddPCR เพื่อศึกษาปริมาณของฮิวแมนเพกิวไวรัส
ที่มีผลต่อการควบคุมปริมาณของเอชไอวีในกระแสเลือด ผลของงานวิจัยนี้จะได้รูปแบบและลำดับอะมิโน
แอซิดของนอนสตรัคเจอร์ห้าเอจากฮิวแมนเพกิวไวรัสที่มีผลต่อการควบคุมการเพิ่มจำนวนของเอชไอวีใน
กระแสเลือด เพื่อใช้ในการออกแบบยาหรือโปรตีนสายสั้นสำหรับการผลิตวัคซีนที่ใช้ในการป้องกันหรือ
รักษาการติดเชื้อเอชไอวีในผู้ติดเชื้อคนไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : Human Pegivirus, GB virus C, HIV, Envelope 2, Nonstructural 5A

Research Title: Human Pegivirus viraemia and sequence polymorphism have the beneficial effects on HIV clinical outcome among Thai HIV-infected individuals.

Researcher:.....Dr.Yada Tansiri.....

Faculty:.....Medicine.....**Department:** -.....

ABSTRACT

Viral infection may lead to interfere with the replication of other virus in coinfecting host. Flaviviruses have been found the association with the inhibitory effect on HIV replication in vitro including GB virus C (GBV-C) or Human Pegivirus, Hepatitis C virus (HCV), and Dengue virus. In a meta-analysis, Human Pegivirus viraemia is associated with prolonged survival and good HIV clinical outcomes. Several studies have been reported the association between the presence of Human Pegivirus viraemia and higher CD4+ T cell counts, lower plasma HIV loads, better antiretroviral therapy responsiveness and slower HIV disease progression among HIV-infected patients. Moreover, in vitro study showed the direct effect of Human Pegivirus on HIV replication by at least two proteins such as nonstructural 5A (NS5A) and envelope protein 2 (E2). Expression of NS5A protein and some part of NS5A from Human Pegivirus in CD4+ T cells is able to inhibit HIV replication. It has been characterized that only 16 amino acids on NS5A is sufficient for inhibition of HIV replication in vitro. We proposed that the amino acid sequence polymorphism on NS5A from Human Pegivirus is the potential target for inhibiting HIV replication and Human Pegivirus loads result in HIV inhibitory effect. To determine if amino acid polymorphism on NS5A protein from Human Pegivirus show the inhibitory effect on HIV replication, we study the NS5A sequences obtained from HIV-infected patients. We also develop the method to measure Human Pegivirus loads by using Digital Droplet PCR (ddPCR) to study the association between the level of Human Pegivirus and the control of plasma HIV loads. Characterization of amino acid sequence polymorphism on NS5A protein by which Human Pegivirus presents the control of plasma HIV loads may lead to the new drug design or specific peptide for therapeutic or prophylaxis vaccine against HIV infection.

Keywords : Human Pegivirus, GB virus C, HIV, Envelope 2, Nonstructural 5A

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ คณะแพทยศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สำหรับการสนับสนุน โครงการวิจัยนี้ และภาควิชาจุลชีววิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่อำนวยความสะดวกสำหรับสถานที่ เครื่องมือ และตัวอย่างที่ใช้ในการทำวิจัย โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 เลขที่สัญญา KREF18903) และท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอขอบคุณอาสาสมัครที่ได้เล็งเห็นความสำคัญ และยินดีบริจาคเลือดเพื่อความสำเร็จของโครงการวิจัยนี้



สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	II
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	IV
สารบัญ.....	V
สารบัญตาราง.....	VII
สารบัญภาพ.....	IX
บทที่ 1 บทนำ.....	10
1.1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	10
1.2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	11
1.3. ขอบเขตของการวิจัย.....	12
1.4. วิธีดำเนินการวิจัย.....	12
1.5. สมมุติฐานงานวิจัย.....	13
1.6. กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	13
1.7. คำสำคัญของการวิจัย.....	13
1.8. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13
บทที่ 2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	15
2.1. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	15
2.2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	16
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	18
3.1. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา.....	18
3.2. การสกัดอาร์เอ็นเอจากพลาสมา (RNA extraction).....	20
3.3. การศึกษาอุบัติการณ์ของการติดเชื้อ Human Pegivirus.....	21
3.4. การวิเคราะห์ Phylogenetic tree.....	21
3.5. การวิเคราะห์ความหลากหลายของ E2 และ NS5A ของ Human Pegivirus.....	22
3.6. การรวบรวมข้อมูล (Data Collection).....	23
3.7. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้วิเคราะห์ (Data Analysis and Statistics).....	23

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.8. การหาปริมาณ Human Pegivirus ในกระแสเลือดด้วยวิธี Digital droplet PCR (ddPCR).....	23
3.9. ข้อพิจารณาด้านจริยธรรม (Ethical Consideration).....	24
บทที่ 4 ผลการวิจัย	26
4.1. การสกัด Viral RNA จากตัวอย่างน้ำเหลือง (plasma).....	26
4.2. การสกัด Viral RNA จากตัวอย่างน้ำเหลือง (plasma).....	26
4.3. การวัดปริมาณไวรัสของ Human pegivirus ในกระแสเลือดด้วยวิธี Digital droplet PCR (ddPCR).....	36
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	40
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	40
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	41
บทที่ 6 สรุปผลผลิตงานวิจัย	42
6.1. ผลการศึกษาที่ได้จากโครงการวิจัย.....	42
6.2. ผลผลิตที่ได้จากโครงการวิจัย.....	42
บรรณานุกรม/เอกสารอ้างอิง	43
ภาคผนวก	45
ภาคผนวก ก งบประมาณเพื่อการวิจัย.....	45
ประวัตินักวิจัย	46

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 1 แสดงลำดับเบสของ 5'NTR และ E2 ที่ใช้ในการตรวจหาจีพีไวรัสซีในกระแสเลือด (Human Pegivirus viraemia).....	21
ตารางที่ 2 แสดงลำดับเบสของไพรเมอร์ต่อ 5'NTR ที่ใช้ในการวิเคราะห์จีโนมไทป์ของ Human Pegivirus.....	22
ตารางที่ 3 แสดงลำดับเบสของไพรเมอร์ต่อส่วน E2 และ NS5A ของ Human Pegivirus.....	22
ตารางที่ 4 แสดงปริมาณสารที่ต้องใช้เพื่อการวัดปริมาณไวรัสของ Human Pegivirus ด้วยวิธี Digital droplet PCR (ddPCR).....	23
ตารางที่ 5 แสดงอุณหภูมิที่เหมาะสมในการทำ Digital droplet PCR (ddPCR).....	24
ตารางที่ 6 แสดง ข้อมูลของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา.....	26
ตารางที่ 7 แสดง condition ที่เหมาะสมของการตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus โดยใช้ primers ต่อส่วน 5'NTR ด้วยวิธี Reverse transcriptase-PCR.....	27
ตารางที่ 8 แสดง condition ที่เหมาะสมของการตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus โดยใช้ primers ต่อส่วน 5'NTR ด้วยวิธี Nested-PCR.....	27
ตารางที่ 9 แสดงการเตรียม reaction ที่เหมาะสมสำหรับการตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus โดยใช้ primers ต่อส่วน 5'NTR ด้วยวิธี RT-PCR.....	28
ตารางที่ 10 แสดงการเตรียม reaction ที่เหมาะสมสำหรับการตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus โดยใช้ primers ต่อส่วน 5'NTR ด้วยวิธี Nested-PCR.....	28
ตารางที่ 11 แสดง primers ต่อส่วน 5'NTR ของ Human pegivirus ที่ใช้ในการตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus ด้วยวิธี Reverse transcriptase-PCR และ Nested-PCR.....	29
ตารางที่ 12 แสดง primers ต่อส่วน Envelope 2 ของ Human pegivirus ที่ใช้ในการตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus ด้วยวิธี Reverse transcriptase-PCR และ Nested-PCR.....	30
ตารางที่ 13 แสดง condition ที่เหมาะสมของการตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus โดยใช้ primers ต่อส่วน E2 ด้วยวิธี Reverse transcriptase-PCR.....	31
ตารางที่ 14 แสดง condition ที่เหมาะสมของการตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus โดยใช้ primers ต่อส่วน E2 ด้วยวิธี Nested-PCR.....	31

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

ตารางที่ 15 แสดง primers ต่อส่วน Envelope 2 ชุดที่สองของ Human pegivirus ที่ใช้ในการตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus ด้วยวิธี Reverse transcriptase-PCR และ Nested-PCR.....	33
ตารางที่ 16 แสดง primers ต่อส่วน Envelope 2 ชุดที่สองของ Human pegivirus ที่ใช้ในการตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus ด้วยวิธี Reverse transcriptase-PCR และ Nested-PCR.....	34
ตารางที่ 17 แสดง condition ที่เหมาะสมของการตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus โดยใช้ primers ต่อส่วน NS5A ด้วยวิธี Reverse transcriptase-PCR.....	34
ตารางที่ 18 แสดง condition ที่เหมาะสมของการตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus โดยใช้ primers ต่อส่วน NS5A ด้วยวิธี Nested-PCR.....	35
ตารางที่ 19 แสดง primers และ probe ต่อส่วน 5'NTR ของ Human pegivirus ที่ใช้ในการตรวจหาปริมาณไวรัสในกระแสเลือดของ Human pegivirus ด้วยวิธี Digital droplet PCR (ddPCR).....	36

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 1 แสดงการตรวจหาสารพันธุกรรมของ Human pegivirus ด้วยการ ใช้ gel electrophoresis.....	29
ภาพที่ 2 แสดงการตรวจหาสารพันธุกรรมของ E2 ของ Human pegivirus ด้วยการ ใช้ gel electrophoresis.....	32
ภาพที่ 3 แสดงการแปลผลค่าปริมาณไวรัสของ Human Pegivirus โดยการใช้ Digital droplet PCR (ddPCR) ในรูปแบบกราฟ.....	37
ภาพที่ 4 แสดงการผลค่าปริมาณไวรัสของ Human Pegivirus โดยการใช้ Digital droplet PCR (ddPCR) ของผู้ติดเชื้อเอชไอวี.....	38
ภาพที่ 5 แสดงการผลค่าปริมาณไวรัสของ Human Pegivirus โดยการใช้ Digital droplet PCR (ddPCR) ของผู้ติดเชื้อเอชไอวีในรูปแบบของสัญญาณที่ได้มาจาก Droplet.....	38
ภาพที่ 6 แสดงการผลค่าปริมาณไวรัสของ Human Pegivirus (copies/ml) โดยการใช้ Digital droplet PCR (ddPCR) ของผู้ติดเชื้อเอชไอวี.....	39

บทที่ 1

บทนำ

จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า การตรวจพบเชื้อไวรัสชนิด Human Pegivirus ในกระแสเลือด (viraemia) ของผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ไม่ได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส (antiretroviral treatment) แสดงให้เห็นว่าผู้ติดเชื้อกลุ่มนี้มีการดำเนินโรคของการติดเชื้อเอชไอวีที่มากกว่าผู้ที่ตรวจไม่พบ Human Pegivirus ในกระแสเลือด และได้มีการศึกษาด้านไวรัสวิทยาของการติดเชื้อร่วมกันของ Human Pegivirus และเชื้อเอชไอวีพบว่า ชิ้นส่วนของ Human Pegivirus คือส่วนของ Envelope 2 และ Nonstructural protein 5A มีผลในการยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเชื้อเอชไอวีในหลอดทดลองได้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีสมมติฐานว่าการติดเชื้อ Human Pegivirus ในผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนไทยน่าจะมีผลต่อการดำเนินโรคของการติดเชื้อเอชไอวี จึงได้ศึกษาวิจัยในด้านระบาดวิทยาของการติดเชื้อ Human Pegivirus ในกระแสเลือดของผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ไม่ได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส รวมทั้งการศึกษา genotype ที่มีในประเทศไทย ซึ่งยังไม่มีการศึกษามาก่อน และศึกษารูปแบบและลำดับของกรดอะมิโน (sequence polymorphism) ของ Envelope 2 และ Nonstructural protein 5A ของ Human Pegivirus จากผู้ติดเชื้อคนไทย ที่สามารถแสดงการยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเชื้อเอชไอวีในหลอดทดลองได้ เพื่อจะนำผลของการศึกษาวิจัยนี้ไปออกแบบ peptides และทดสอบความสามารถในการยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเชื้อเอชไอวีในหลอดทดลองต่อไป เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาวัคซีนสำหรับการติดเชื้อเอชไอวี

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ผู้ติดเชื้อเอชไอวี (Human immunodeficiency virus หรือ HIV) พบว่าสามารถมีการติดเชื้อจุลชีพชนิดอื่นๆ ร่วมด้วย (coinfection) โดยเฉพาะอย่างยิ่งจุลชีพที่มีการติดต่อได้ทางเดียวกับการติดเชื้อเอชไอวี (route of infection) อย่างไรก็ตามจุลชีพเหล่านี้มีทั้งชนิดที่ก่อให้เกิดโรค (pathogenic microbes) และชนิดที่ไม่ก่อให้เกิดโรค (non-pathogenic microbes) มีการศึกษาพบว่าการติดเชื้อจุลชีพบางชนิดในผู้ติดเชื้อเอชไอวี ส่งผลให้มีการดำเนินโรคของการติดเชื้อเอชไอวีที่ซับซ้อน และจากการศึกษาในหลอดทดลองหรือ in vitro study แสดงให้เห็นว่าจุลชีพบางชนิดนั้นสามารถยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเชื้อเอชไอวีได้ เช่น Orientia (Rickettsia) tsutsugamushi (1), Measles virus (2), Dengue virus (3), GB virus C/Hepatitis G virus (GBV-C/HGV) หรือ Human Pegivirus (4) เป็นต้น โดยที่ Human Pegivirus มีหลักฐานทางงานวิจัยที่แสดงให้เห็นว่าการติดเชื้อร่วมกันกับเชื้อเอชไอวีมีผลต่อการดำเนินโรคของเชื้อเอชไอวีที่ชัดเจนที่สุดและมากที่สุด (4-8) การติดเชื้อ Human Pegivirus สามารถพบได้มากในผู้ติดเชื้อเอชไอวี เนื่องจากมีวิธีการติดต่อไปสู่ผู้อื่น (route of infection) เหมือนกับการติดเชื้อเอชไอวี เช่น การติดต่อผ่านทางเพศสัมพันธ์, การติดเชื้อผ่านการรับเลือด, การส่งผ่านเชื้อจากแม่ไปสู่ลูก เป็นต้น (9) จากการศึกษายูบัตินการติดเชื้อ Human Pegivirus ในผู้ติดเชื้อเอชไอวี พบ

ได้ประมาณร้อยละ 15 - 40 ของผู้ติดเชื้อเอชไอวี (10) สามารถจัดกลุ่ม Human Pegivirus ด้วยการแบ่งแบบ genotype ได้ทั้งหมด 7 genotypes ดังนี้ genotype 1 ส่วนมากพบในประเทศแถบแอฟริกาตะวันตก, genotype 2 พบได้มากในสหรัฐอเมริกาและในประเทศแถบยุโรป, genotype 3 พบได้มากในประเทศแถบเอเชีย, genotype 4 พบได้มากในประเทศแถบแอฟริกาใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้, genotype 5 พบได้มากในแอฟริกาใต้ และ genotype 6 และ 7 พบว่าเป็น genotype ใหม่ที่พบได้ในประเทศจีน (11-12) จากผลการศึกษาด้วย phylogenetic analysis ของผู้วิจัยพบว่า ผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนไทยที่ได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสส่วนใหญ่ติดเชื้อ Human Pegivirus ชนิด genotype 2 ที่ร้อยละประมาณ 70 และพบว่ามี genotypes อื่นๆ ร่วมด้วย คือ genotype 3 และ 4 (13) ในปี 1998 ได้มีงานวิจัยพบว่าในผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ไม่ได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสที่มีการติดเชื้อ Human Pegivirus ร่วมด้วยจะมีการดำเนินโรคของการติดเชื้อเอชไอวีที่ช้ากว่าผู้ที่ติดเชื้อเอชไอวีแต่ไม่มีการติดเชื้อ Human Pegivirus โดยพบว่าผู้ที่มีการติดเชื้อร่วม (coinfection) จะมีอัตราการอยู่รอดหรือ survival rate ที่สูงกว่า (4, 14) และมีการดำเนินโรคของการติดเชื้อเอชไอวีที่ช้ากว่า (4) รวมทั้งมีอัตราการลดลงของระดับ CD4+ T cell counts ในกระแสเลือดที่ช้ากว่า (7, 15) และมีอัตราการเพิ่มขึ้นของปริมาณเชื้อเอชไอวีในกระแสเลือด (plasma HIV RNA) ที่ช้ากว่า (7) เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่ติดเชื้อเอชไอวีเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ยังพบว่าการติดเชื้อร่วมของ Human Pegivirus ในผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส (antiretroviral drug) ก็ให้ผลที่ดีเช่นกัน กล่าวคือ ผู้ที่ติดเชื้อร่วมจะมีผลการรักษาด้วยยาต้านไวรัสที่ดีมากกว่าผู้ที่ไม่มีการติดเชื้อ Human Pegivirus ร่วมด้วย จากการศึกษาด้านไวรัสของ Human Pegivirus กับความสามารถในการยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเชื้อเอชไอวีในหลอดทดลอง พบว่าส่วนประกอบของไวรัส คือ envelope 2 (E2) และ nonstructural protein 5A (NS5A) มีผลในการยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเชื้อเอชไอวีได้ การศึกษานี้จึงเน้นไปที่การศึกษาอุบัติการณ์ของการติดเชื้อ Human Pegivirus ในผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนไทยที่ยังไม่ได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของการติดเชื้อ Human Pegivirus กับการดำเนินโรคของการติดเชื้อเอชไอวี รวมทั้งศึกษาด้านไวรัสของ Human Pegivirus ที่สัมพันธ์กับความสามารถในการยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเชื้อเอชไอวี โดยดูที่ลำดับอะมิโนแอซิดของ envelope 2 และ nonstructural protein 5A ของ Human Pegivirus เพื่อนำความรู้จากการศึกษานี้ไปใช้ในการอธิบายผลของการติดเชื้อร่วม (coinfection) กับการดำเนินโรคของเชื้อเอชไอวีและใช้ความรู้จากลำดับอะมิโนแอซิดในการพัฒนาวัคซีนสำหรับการติดเชื้อเอชไอวีต่อไป (vaccine development)

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1. เพื่อศึกษาอุบัติการณ์ของการติดเชื้อ Human Pegivirus (viraemia) ของผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนไทย และศึกษาผลของการติดเชื้อของ Human Pegivirus ร่วมกับการติดเชื้อเอชไอวี ที่มีผลให้การดำเนินโรคของการติดเชื้อเอชไอวีช้ากว่าผู้ที่ไม่มีการติดเชื้อ Human Pegivirus ร่วมด้วย

1.2.2. เพื่อศึกษาลำดับกรดอะมิโน (amino acid polymorphism) ที่สามารถยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเชื้อเอชไอวีได้ เพื่อใช้เป็นองค์ความรู้ในการพัฒนาวัคซีนสำหรับผู้ติดเชื้อเอชไอวี

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การตรวจหาการติดเชื้อ Human Pegivirus ในตัวอย่างเลือด (plasma) จากผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนไทยด้วยเทคนิค nested reverse-transcription polymerase chain reaction (Nested RT-PCR) เพื่อศึกษาอุบัติการณ์ของการติดเชื้อ Human Pegivirus (viraemia) ในผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนไทย และศึกษาความสัมพันธ์ของการติดเชื้อ Human Pegivirus ร่วมกับการติดเชื้อเอชไอวีกับการดำเนินโรคของการติดเชื้อเอชไอวี โดยเปรียบเทียบค่าปริมาณของเชื้อเอชไอวีในกระแสเลือด (plasma HIV RNA) และค่าทางภูมิคุ้มกัน (peripheral CD4 T cell counts) ของผู้ติดเชื้อเอชไอวีร่วมกับการติดเชื้อ Human Pegivirus และผู้ติดเชื้อเอชไอวีเพียงอย่างเดียว รวมทั้งการวิเคราะห์ลำดับอะมิโนแอซิด (amino acid sequences) ของ envelope 2 และ nonstructural 5A (NS5A) ของ Human Pegivirus เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของลำดับอะมิโนแอซิด (amino acid polymorphism) กับการควบคุมการเพิ่มจำนวนของเชื้อเอชไอวี โดยใช้ค่าปริมาณของเชื้อเอชไอวีในกระแสเลือด (plasma HIV RNA)

1.4 วิธีดำเนินการวิจัย

ศึกษาการระบาดของ การติดเชื้อ Human Pegivirus ในคนไทย โดยศึกษาในกลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวี เพื่อดูผลของการติดเชื้อ Human Pegivirus ร่วมกับการติดเชื้อเอชไอวี (Human Pegivirus coinfection) กับการดำเนินโรค (Clinical outcomes) ของการติดเชื้อเอชไอวี โดยการตรวจหาสารพันธุกรรมของไวรัสในกระแสเลือดด้วยวิธี nested reverse-transcription polymerase chain reaction (Nested RT-PCR) ของชิ้นส่วนของไวรัสประกอบด้วยส่วน 5' Nontranslated regions หรือ 5'NTR และการตรวจยืนยันด้วยชิ้นส่วนเปลือกนอกของไวรัสเอนวิลอปอีสองหรือ Envelop 2 (E2) ผู้ติดเชื้อที่ตรวจพบการติดเชื้อด้วยชิ้นส่วนของไวรัสทั้งสองชนิดจะวินิจฉัยว่ามีการตรวจพบไวรัส Human Pegivirus ในกระแสเลือดหรือ Human Pegivirus viraemia และศึกษาความสำคัญของการติดเชื้อร่วมกัน (Coinfection) ของ Human Pegivirus กับผลของการดำเนินโรคของการติดเชื้อเอชไอวีโดยศึกษาปริมาณของเชื้อเอชไอวีในกระแสเลือด (plasma HIV RNA) และค่าทางภูมิคุ้มกัน (peripheral CD4 T cell counts) เปรียบเทียบกันระหว่างผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มีการติดเชื้อ Human Pegivirus ในกระแสเลือดกับผู้ติดเชื้อเอชไอวีเพียงอย่างเดียว และศึกษาลำดับอะมิโนแอซิด (amino acid sequences) ของ envelope 2 และ nonstructural 5A (NS5A) ของ Human Pegivirus ที่มีผลในการยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเอชไอวีได้ (HIV replication)

1.5 สมมุติฐานงานวิจัย

ผู้ที่ติดเชื้อเอชไอวีร่วมกับ Human Pegivirus จะมีการดำเนินโรคของการติดเชื้อเอชไอวีที่ต่ำกว่าผู้ที่ติดเชื้อเอชไอวีเพียงอย่างเดียว โดยมีค่าปริมาณของเชื้อเอชไอวีในกระแสเลือด (plasma HIV RNA) ที่ต่ำกว่า ประกอบกับมีค่าทางภูมิคุ้มกัน (peripheral CD4 T cell counts) ที่สูงกว่า

สมมุติฐาน (หลัก) การติดเชื้อจีปีไวรัสซีในผู้ติดเชื้อเอชไอวีมีผลต่อการดำเนินโรคของเอชไอวีที่ต่ำกว่าผู้ที่ติดเชื้อเอชไอวีเพียงอย่างเดียว

สมมุติฐาน (รอง) ลำดับอะมิโนแอซิดของโปรตีนเอ็นเอสห้าเอและอีทูของจีปีไวรัสซีมีผลต่อการควบคุมปริมาณไวรัสในผู้ติดเชื้อเอชไอวีร่วมกับจีปีไวรัสซี

1.6 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ผู้ที่ติดเชื้อเอชไอวีร่วมกับ Human Pegivirus จะมีการดำเนินโรคของการติดเชื้อเอชไอวีที่ต่ำกว่าผู้ที่ติดเชื้อเอชไอวีเพียงอย่างเดียว โดยมีค่าปริมาณของเชื้อเอชไอวีในกระแสเลือด (plasma HIV RNA) ที่ต่ำกว่า ประกอบกับมีค่าทางภูมิคุ้มกัน (peripheral CD4 T cell counts) ที่สูงกว่า ซึ่งการติดเชื้อ Human Pegivirus น่าจะมีผลในการยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเชื้อเอชไอวี ซึ่งโครงการนี้จะศึกษาความสัมพันธ์ของการติดเชื้อ Human Pegivirus ในผู้ติดเชื้อเอชไอวี รวมทั้งศึกษาลำดับอะมิโนแอซิด (amino acid polymorphism) ของ envelope 2 และ non-structural 5A protein (NS5A) ของ Human Pegivirus ที่น่าจะมีผลในการยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเชื้อเอชไอวีได้ ที่จะส่งผลให้มีปริมาณของเชื้อเอชไอวีในกระแสเลือดที่ต่ำกว่า

1.7 คำสำคัญของงานวิจัย

Human Pegivirus

GB virus C

HIV

Envelope 2

Nonstructural 5A

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.8.1. อุบัติการณ์ของการติดเชื้อ Human Pegivirus (Human Pegivirus viraemia) จากผู้ติดเชื้อเอชไอวีในประเทศไทย

1.8.2. จีโนไทป์ของ Human Pegivirus (Human Pegivirus genotypes) ที่พบได้ในประเทศไทย

1.8.3. ผลของความหลากหลายของอะมิโนแอซิด (amino acid polymorphisms) ของส่วนเปลือกนอกของไวรัสหรือเอนวิลอปสอง (envelope 2: E2) และส่วนนอนสตรัคเจอร์ลห้าเอ (nonstructural 5A: NS5A) ของ Human Pegivirus

1.8.4. ผลของความหลากหลายของอะมิโนแอซิด (amino acid polymorphisms) ของเอนวิลอปสอง (envelope 2: E2) และนอนสตรัคเจอร์ลห้าเอ (nonstructural 5A: NS5A) ของ Human Pegivirus กับผลการดำเนินโรคของการติดเชื้อเอชไอวี

โครงการวิจัยนี้เป็นการศึกษาหาวิธีการรักษาหรือป้องกันการติดเชื้อเอชไอวี โดยใช้ประโยชน์ของการติดเชื้อร่วมของ Human Pegivirus (coinfection) โดยการหารูปแบบและลำดับอะมิโนแอซิด (amino acid sequence polymorphism) ของชิ้นส่วนของไวรัสจาก Human Pegivirus คือส่วน Nonstructural 5A หรือ NS5A จากผู้ติดเชื้อเอชไอวี เพื่อศึกษาหาคุณสมบัติของ NS5A ในการควบคุมการติดเชื้อเอชไอวีโดยการยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเอชไอวีในกระแสเลือด ซึ่งข้อมูลที่ได้นี้จะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในวงวิชาการได้คือการทำความเข้าใจของรูปแบบและลำดับอะมิโนแอซิดในการออกแบบโปรตีนสายสั้นหรือเปปไทด์ (peptide) และนำไปทดสอบความสามารถในการยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเอชไอวีในหลอดทดลองต่อไปเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาวัคซีนสำหรับการติดเชื้อเอชไอวี รวมทั้งสามารถนำไปศึกษาด้านกลไก (mechanism) ที่ใช้ยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเอชไอวี เพื่อใช้ในการพัฒนายาประเภทชีววัตถุต้นแบบ (Biologic) และชีววัตถุคล้ายคลึง (Biosimilar) สำหรับการป้องกันการเข้าสู่เซลล์เป้าหมายของเอชไอวี เพื่อลดอัตราการติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่หรือใช้ในการรักษาผู้ที่ติดเชื้อเอชไอวีให้มีปริมาณเอชไอวีในกระแสเลือดที่ลดลง ส่งผลให้ผู้ติดเชื้อเหล่านี้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและสามารถลดอัตราการแพร่เชื้อไปสู่ผู้ติดเชื้อรายใหม่ได้อีกด้วย ยิ่งไปกว่านั้น โครงการนี้ได้ออกแบบการศึกษาวิจัยจากอาสาสมัครคนไทยรวมทั้งศึกษาสายพันธุ์ของเอชไอวีที่พบได้ในประเทศไทย ทำให้ผลงานวิจัยนี้สามารถนำไปใช้ได้จริงกับผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนไทย ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อสังคมในด้านการควบคุมสถานการณ์ของการติดเชื้อเอชไอวีในประเทศไทยได้

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การติดเชื้อเอชไอวีหรือโรคเอดส์ (Human Immunodeficiency Virus: HIV หรือ Acquired Immunodeficiency Syndrome: AIDS) เป็นปัญหาที่สำคัญของโลกรวมทั้งประเทศไทย ปัจจุบันมีผู้ป่วย HIV/AIDS ทั่วโลก มากกว่า 33 ล้านคน และในประเทศไทยประมาณ 800,000 ถึง 1,000,000 คน ถึงแม้มีความพยายามที่จะลดจำนวนผู้ติดเชื้อลงด้วยการณรงค์การใช้ถุงยางอนามัย แต่พบว่าในกลุ่มเสี่ยงบางกลุ่มอัตราการติดเชื้อได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว [1] ถึงแม้ว่าการรักษาด้วยยาต้านไวรัส (antiretroviral treatment, ART) ได้ผลเป็นอย่างดี แต่ผู้ป่วยต้องรับประทานยาดังกล่าวอย่างตรงเวลาจนตลอดชีวิต นอกจากนี้ ยายังมีผลข้างเคียง (side effects) ทั้งที่เกิดขึ้นระยะสั้นและระยะยาวพอสมควร ดังนั้น แนวทางการรักษาผู้ติดเชื้อด้วยยาต้านไวรัสอาจไม่ใช่การแก้ปัญหา HIV/AIDS แบบยั่งยืน

การพัฒนาวัคซีนที่ใช้ป้องกัน HIV/AIDS เป็นการแก้ปัญหาที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างว่าสามารถป้องกันและควบคุม HIV/AIDS ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมี cost-benefit ที่ดี แต่อย่างไรก็ตาม ถึงแม้มีความพยายามจากนักวิทยาศาสตร์ทั่วโลก และใช้เงินในการวิจัยมากมายมหาศาล การพัฒนาวัคซีนเพื่อใช้ป้องกันโรคนี้อย่างไม่ประสบความสำเร็จ โดยสาเหตุหลักมาจาก สายพันธุ์ที่หลากหลายของไวรัสชนิดนี้ และการที่เรา ยังไม่ทราบแน่ชัดถึงกลไกที่อาจใช้ในการป้องกัน หรือควบคุมการติดเชื้อเอชไอวี

การศึกษาการติดเชื้อไวรัสร่วม (coinfection) ในผู้ติดเชื้อเอชไอวีพบว่า การติดเชื้อไวรัสบางชนิดมีผลมีการดำเนินโรคของการติดเชื้อเอชไอวีที่ดี เมื่อศึกษาเปรียบเทียบผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มีการติดเชื้อไวรัสร่วมด้วยกับผู้ที่ไม่มีเชื้อไวรัสอื่นร่วมด้วย โดยผลการศึกษาร่วมของ Human Pegivirus กับผลการดำเนินโรคของการติดเชื้อเอชไอวี (clinical outcomes) เนื่องจากการติดเชื้อ Human Pegivirus ใช้ช่องทางเดียวกันกับการแพร่ของเอชไอวี คือ ผ่านการมีเพศสัมพันธ์ การรับเลือด และสามารถติดต่อได้ผ่านทางเลือด เช่น การใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน ทำให้อุบัติการณ์ของการติดเชื้อ Human Pegivirus พบได้ในผู้ติดเชื้อเอชไอวีมากกว่าในประชากรทั่วไปที่ไม่ติดเชื้อเอชไอวี พบว่าอุบัติการณ์ของการติดเชื้อ Human Pegivirus จากการตรวจในผู้ที่มีสุขภาพดี (ไม่ติดเชื้อเอชไอวี) ที่เข้ารับการบริจาคเลือดในประเทศที่พัฒนาแล้ว (developed countries) พบได้ประมาณร้อยละ 1-5 แต่จะพบการติดเชื้อที่สูงกว่าในประเทศที่กำลังพัฒนาคืออัตรามากกว่าร้อยละ 20 ซึ่งรวมถึงประเทศไทยด้วย

การตรวจหาการติดเชื้อ Human Pegivirus นั้นสามารถทำได้โดยการตรวจหาไวรัสในกระแสเลือดโดยตรงหรือการตรวจหาสารน้ำของภูมิคุ้มกันหรือแอนติบอดี (antibody) ที่จำเพาะกับไวรัสชนิดนี้ได้จากการ

ใช้น้ำเหลืองหรือ plasma ในการตรวจ เนื่องจาก Human Pegivirus ติดต่อได้ผ่านทางเลือดจึงสามารถตรวจหาไวรัสได้ในกระแสเลือด โดยการตรวจหาเชื้อไวรัสโดยตรงในกระแสเลือดนั้นจะบ่งบอกว่าผู้ติดเชื้อนั้นมีไวรัสที่เพิ่มจำนวนอยู่ในกระแสเลือด (viraemia) และยังมี การติดเชื้อ Human Pegivirus อยู่ หรือเรียกว่า Active infection แต่ถ้าตรวจพบสารน้ำที่จำเพาะต่อ Human Pegivirus หรือ antibody ในกระแสเลือด แสดงว่าผู้ติดเชื้อนั้นเคยมีการติดเชื้อ Human Pegivirus มาก่อนและได้มีการกำจัดไวรัสออกไปแล้ว ดังนั้นถ้าตรวจพบสารพันธุกรรมของไวรัสในกระแสเลือดจะแสดงว่ามีการติดเชื้อ Human Pegivirus อยู่ แต่ถ้าตรวจพบแอนติบอดีในกระแสเลือดจะแสดงว่าเคยมีการติดเชื้อ Human Pegivirus มาก่อน ซึ่งการศึกษาวิจัยนี้ต้องการศึกษาผลของการติดเชื้อ Human Pegivirus กับการดำเนินโรคของการติดเชื้อเอชไอวี ดังนั้นจึงออกแบบการศึกษาโดยตรวจหาการติดเชื้อ Human Pegivirus ในกระแสเลือดด้วยการตรวจหาสารพันธุกรรมของไวรัสในน้ำเหลือง เพื่อศึกษาผลของการมีอยู่ของ Human Pegivirus ในการยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเอชไอวี (HIV replication) ซึ่งส่งผลให้ผู้ที่มีการติดเชื้อร่วมกันของ Human Pegivirus และเอชไอวีมีปริมาณของเชื้อเอชไอวีที่ต่ำกว่าผู้ที่ไม่มีการติดเชื้อร่วมของ Human Pegivirus

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ติดเชื้อเอชไอวีสามารถพบการติดเชื้อจุลชีพชนิดอื่นๆ ร่วมด้วย (coinfection) โดยเฉพาะอย่างยิ่งจุลชีพที่มีการติดต่อกันได้ทางเดียวกับเอชไอวี (route of infection) อย่างไรก็ตามจุลชีพเหล่านี้มีทั้งชนิดที่ก่อให้เกิดโรค (pathogenic microbes) และชนิดที่ไม่ก่อให้เกิดโรค (non-pathogenic microbes) มีการศึกษาพบว่า การติดเชื้อจุลชีพบางชนิดในผู้ติดเชื้อเอชไอวีส่งผลให้มีการดำเนินโรคของการติดเชื้อเอชไอวีที่ดีขึ้น และจากการศึกษาในหลอดทดลองหรือ in vitro study พบว่าจุลชีพบางชนิดสามารถยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเอชไอวีได้ เช่น โอเรียนเทีย (ริคเก็ตเซีย) ซีซึกามูชิ (Orientia (Rickettsia) tsutsugamushi) (8), มีเซลไวรัส (Measles virus) (9), เด็งกีไวรัส (Dengue virus) (10), จีบีไวรัสซีหรือฮิวแมนเพกกีไวรัส (GB virus C or Human Pegivirus) (4) เป็นต้น โดยการติดเชื้อร่วมของ Human Pegivirus ในผู้ติดเชื้อเอชไอวี มีหลักฐานทางงานวิจัยที่แสดงให้เห็นชัดเจนที่สุดและมากที่สุด (1-5) รวมทั้งการติดเชื้อ Human Pegivirus ไม่ได้ก่อให้เกิดโรค จากผลงานวิจัยพบว่าผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มี Human Pegivirus ในกระแสเลือด (GBV-C viraemia) จะมีอัตราการอยู่รอดหรือ survival rate ที่สูงกว่าผู้ที่ตรวจไม่พบ Human Pegivirus ในกระแสเลือด (2, 4) และมีการดำเนินโรคของการติดเชื้อเอชไอวีที่ดีกว่า (4) โดยมีอัตราการลดลงของระดับเม็ดเลือดขาวชนิดซีดีสี่ (CD4+ T cell counts) ในกระแสเลือดที่ช้ากว่า (1, 5) และมีอัตราการเพิ่มขึ้นของปริมาณเอชไอวีในกระแสเลือด (plasma HIV RNA) ที่ช้ากว่า (5) ในกลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ไม่ได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส (antiretroviral therapy) การติดเชื้อร่วมกับ Human Pegivirus นอกจากมีผลต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ไม่ได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัสแล้ว พบว่ายังมีผลต่อการรักษาด้วยยาต้านไวรัสที่ติดต่อกับผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ติดเชื้อ Human Pegivirus ร่วม

ด้วยจะมีผลการรักษาด้วยยาต้านไวรัส (antiretroviral drug) ที่ดีกว่าผู้ที่ไม่ได้ติดเชื้อ Human Pegivirus ร่วม รวมทั้งจากการศึกษาในหลอดทดลองหรือ in vitro study พบว่า Human Pegivirus สามารถยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเอชไอวีได้ ชิ้นส่วนของ Human Pegivirus ในส่วนนอนสตรัคเจอร์โปรตีนห้าเอ (Nonstructural protein 5A หรือ NS5A) แสดงหลักฐานที่สำคัญในการยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเอชไอวีในหลอดทดลองได้ (6, 7) โดยพบว่าโปรตีน NS5A เพียงบางส่วนเท่านั้นที่มีผลต่อการเพิ่มจำนวนของเอชไอวี กล่าวคือ ส่วนของโปรตีน NS5A ที่ประกอบด้วยอะมิโนแอซิดจำนวน 85 ตัวสามารถยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเอชไอวีได้ (6, 11) และยังพบอีกว่าส่วนของโปรตีน NS5A ที่ตำแหน่งกรดอะมิโนที่ 152 ถึง 167 ที่ประกอบด้วยอะมิโนแอซิดเพียงสิบหกตัวเท่านั้นก็สามารถยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเอชไอวีได้ โดยมีลำดับของกรดอะมิโนคือ VDGIPVSWDADARAPA และกรดอะมิโนที่มีความสำคัญ คือ กรดอะมิโนที่ตำแหน่ง 158 ที่เป็นชนิด Serine (S) โดยจากการศึกษานี้พบว่าสามารถยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเอชไอวีได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (7) ต่อมาได้มีการศึกษาผลของ NS5A นี้ในไวรัสชนิดอื่นๆ ของกลุ่ม Flaviviridae พบว่า NS5A จากไวรัสตับอักเสบซี หรือ Hepatitis C virus (HCV) สามารถยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเอชไอวีในหลอดทดลองได้เช่นกัน (6) แสดงให้เห็นว่าลำดับอะมิโนแอซิดจากโปรตีน NS5A ของ Human Pegivirus และไวรัสตับอักเสบซีมีความสำคัญในการยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเอชไอวีได้ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาอุบัติการณ์ของการติดเชื้อ Human Pegivirus ของผู้ติดเชื้อเอชไอวีในประเทศไทย และศึกษาความสัมพันธ์ของความหลากหลายของอะมิโนแอซิด (amino acid polymorphism) กับการควบคุมปริมาณของเอชไอวีในกระแสเลือด (plasma HIV loads) โดยศึกษารูปแบบและลำดับอะมิโนแอซิด (amino acid sequence polymorphism) ของ NS5A จาก Human Pegivirus จากผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนไทยที่ไม่ได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส รวมทั้งศึกษาปริมาณของ Human Pegivirus ในกระแสเลือด (Human Pegivirus loads) โดยการพัฒนาวิธีใหม่เพื่อวัดปริมาณ Human Pegivirus โดยใช้เทคนิค droplet digital PCR หรือ ddPCR เพื่อศึกษาความสามารถในการยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเอชไอวีว่าขึ้นอยู่กับปริมาณของ Human Pegivirus ในกระแสเลือดหรือไม่ เพื่อที่จะได้องค์ความรู้ใหม่คือรูปแบบและลำดับอะมิโนแอซิดจาก NS5A ในการออกแบบโปรตีนสายสั้นเพื่อใช้ในการศึกษาหน้าที่และโครงสร้างที่ทำหน้าที่ในการยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเอชไอวีต่อไป

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

3.1. กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาอายุระหว่าง 21-60 ปี ทั้งหมด 100 คน เป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ไม่ได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส (Antiretroviral-naïve patients) อาสาสมัครเหล่านี้มาจากโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์และศูนย์วิจัยโรคเอดส์ สภากาชาดไทย ซึ่งผู้ติดเชื้อเอชไอวีได้รับการตรวจปริมาณ HIV RNA (HIV loads) และค่า CD4+ T cell counts ด้วยวิธีมาตรฐาน

ขนาดตัวอย่าง และ การคำนวณ

กลุ่มประชากรมีการคำนวณจำนวนตัวอย่าง ดังนี้

การศึกษารูปแบบของการติดเชื้อจีบีไวรัสซี (GB virus C) ของอาสาสมัครจากโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์และศูนย์วิจัยโรคเอดส์ สภากาชาดไทย ซึ่งข้อมูลเดิมของอัตราการติดเชื้อจีบีไวรัสซี คิดเป็นร้อยละ 26 โดยยอมให้มีความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกินร้อยละ 5

ดังนั้นจึงนำมาคำนวณจำนวนตัวอย่างได้ดังนี้

กำหนดระดับความเชื่อมั่นในการสรุปข้อมูล = 95%

$$Z_{\alpha/2} = Z_{0.05/2} = 1.96 \text{ (two-tails)}$$

$$\text{สูตร } n = \frac{(Z_{\alpha/2})^2 PQ}{d^2}$$

$$P = \text{อัตราการติดเชื้อจีบีไวรัสซีในประชากรไทย จากข้อมูลเดิม} = 0.26$$

$$Q = 1 - 0.26$$

$$d = \text{acceptable error} = 0.05$$

แทนค่า

$$n = \frac{(1.96)^2 (0.26)(1-0.26)}{(0.05)^2}$$

$$= 301.68 \quad \sim 302$$

ดังนั้นการวิจัยนี้จึงใช้ประชากร 302 คน

จากการคำนวณจำนวนตัวอย่างข้างต้น เพื่อให้มีจำนวนเพียงพอสำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด จำนวน 300 คน โดยทำการศึกษาในผู้ติดเชื้อเอชไอวีรายใหม่, ตัวอย่างน้ำเหลือง (plasma) จากผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่เข้ารับการตรวจปริมาณเอชไอวีในกระแสเลือดที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์และน้ำเหลือง (plasma) ของผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่เคยเข้าโครงการวิจัยของนพ. ปกรณ์ หงส์สุด

ประชากร (Population) ผู้ติดเชื้อเอชไอวี

ประชากรเป้าหมาย (Target Population) ผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มีการติดเชื้อ Human Pegivirus ร่วมด้วย

ประชากรกลุ่มควบคุม (Control Population) ผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ไม่มีการติดเชื้อ Human Pegivirus

วิธีการเข้าถึงอาสาสมัคร (Approach to participant) เป็นผู้ป่วยในความดูแลของแพทย์ผู้วิจัยและติดต่อแพทย์เจ้าของผู้ป่วยในการแนะนำตัวผู้วิจัยแก่อาสาสมัคร

เกณฑ์การคัดเลือกอาสาสมัครเข้าร่วม โครงการวิจัย (Inclusion criteria)

1. มีช่วงอายุระหว่าง 21 ถึง 60 ปี
2. ได้รับการวินิจฉัยว่าติดเชื้อเอชไอวี (anti-HIV positive)
3. ไม่ได้ได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส (antiretroviral drug-naïve)

เกณฑ์การคัดเลือกอาสาสมัครออกจาก โครงการวิจัย (Exclusion criteria)

1. มีอายุต่ำกว่า 21 ปี หรือสูงกว่า 60 ปี
2. ไม่ได้เป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวี (anti-HIV negative)
3. แพทย์ผู้ทำการรักษาวินิจฉัยให้เริ่มทำการรักษาด้วยยาต้านไวรัส

กระบวนการขอความยินยอม (Informed consent process) แพทย์ผู้ทำวิจัยอธิบายให้ข้อมูลแล้วให้ผู้ช่วยเป็นผู้แจกเอกสารให้อาสาสมัครนำกลับไปพิจารณา ก่อนตัดสินใจ โดยใช้ตัวอย่างการศึกษา ดังนี้

1. น้ำเหลือง (plasma) ของผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่เข้ารับการตรวจปริมาณเอชไอวีในกระแสเลือดที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์

2. น้ำเหลือง (plasma) ของผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่เคยเข้าโครงการวิจัยของนพ. ปกรณ์ หงส์สุด การจัดการกับตัวอย่างทางชีวภาพที่เหลือ

การเก็บตัวอย่างไว้เพื่องานวิจัยในอนาคตเป็นระยะเวลา 20 ปี การเก็บตัวอย่างจะใช้รหัสในการระบุถึงตัวตน ซึ่งจะไม่เชื่อมโยงถึงอาสาสมัคร แต่จะมีการใช้ข้อมูลผลการทดลองที่ได้ต่อไปในโครงการวิจัยในอนาคต โดยจะเก็บตัวอย่างไว้ที่ หน่วยไวรัสวิทยา ภาควิชาจุลชีววิทยา คณะแพทยศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ภายใต้ความดูแลของ นายแพทย์ ปกรณ์ หังสสุต ซึ่งการเข้าถึงตัวอย่างจะต้องได้รับการอนุมัติจาก นายแพทย์ ปกรณ์ หังสสุต ก่อน โครงการวิจัยที่จะศึกษาในอนาคตจะต้องเกี่ยวข้องกับโครงการวิจัยหลักที่ได้รับการรับรอง และก่อนทำวิจัยจะต้องเสนอโครงร่างให้คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยรับรองจึงจะดำเนินการได้

3.2. การสกัดอาร์เอ็นเอจากพลาสมา (RNA extraction)

พลาสมาจากกลุ่มตัวอย่าง 150 ไมโครลิตรนำไปสกัด RNA ด้วยชุดสกัด RNA จากไวรัส เพื่อนำไปใช้ในการตรวจหาการติดเชื้อ Human Pegivirus

พลาสมาจากกลุ่มประชากรทั้งหมด 100 คน ได้นำไปสกัดอาร์เอ็นเอของไวรัส โดยใช้ชุดสกัด Viral RNA extraction จากนั้นเก็บไว้ที่ -80 องศาเซลเซียส เพื่อใช้ในการตรวจหา Human pegivirus ในขั้นตอนต่อไป

วิธีการสกัด viral RNA โดยการใช้ Viral RNA extraction kit มีดังนี้

- 3.2.1 เตรียมพลาสมาปริมาตร 150 ไมโครลิตรใน 1.5 ml tube และใส่สาร RAV 1 ลงไป 600 ไมโครลิตร จากนั้นผสมให้เข้ากันด้วย vortex mixer
- 3.2.2 นำหลอดไปปั่นที่อุณหภูมิ 70 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 5 นาที
- 3.2.3 เติม absolute ethanol ปริมาตร 600 ไมโครลิตรลงไปหลอด จากนั้นผสมให้เข้ากันด้วย vortex mix เป็นเวลา 10-15 วินาที
- 3.2.4 เตรียม collection tube และใส่สารผสมลงไป 700 ไมโครลิตร จากนั้นนำไปปั่นที่ความเร็ว 8,000 xg เป็นเวลา 1 นาที
- 3.2.5 เติมสารผสมที่เหลืออีก 700 ไมโครลิตรลงไป collection tube และนำไปปั่นที่ความเร็ว 8,000 xg เป็นเวลา 1 นาที
- 3.2.6 เติมสาร RAW ปริมาตร 500 ไมโครลิตรลงไป collection tube และนำไปปั่นที่ความเร็ว 8,000 xg เป็นเวลา 1 นาที
- 3.2.7 เติมสาร RAV3 ปริมาตร 600 ไมโครลิตรลงไป collection tube และนำไปปั่นที่ความเร็ว 8,000 xg เป็นเวลา 1 นาที
- 3.2.8 เติมสาร RAV3 ปริมาตร 200 ไมโครลิตรลงไป collection tube และนำไปปั่นที่ความเร็ว 11,000 xg เป็นเวลา 5 นาที
- 3.2.9 เติม Rnase-free water ปริมาตร 30 ไมโครลิตรลงไป collection tube ส่วนบน filtered membrane และนำไปปั่นที่ความเร็ว 11,000 xg เป็นเวลา 1 นาที
- 3.2.10 เก็บส่วนของ viral RNA ในหลอด 1.5 ml และเก็บไว้ที่ตู้เย็น -80 องศาเซลเซียส

3.3. การศึกษาอุบัติการณ์ของการติดเชื้อ Human Pegivirus

นำพลาสมาตรวจหา RNA ของ Human Pegivirus ด้วยวิธี Nested-reverse transcriptase-PCR (nested-RT-PCR) โดยใช้ primers ต่อส่วนห้าเอ็นทีอาร์หรือ 5'NTR (nontranslate region) และส่วนเปลือกนอกของไวรัสหรือเอ็นทีแอลพีสองหรือ E2 (envelope glycoprotein E2)

ตารางที่ 1 แสดงลำดับเบสของ 5'NTR และ E2 ที่ใช้ในการตรวจหาจีพีไวรัสซีในกระแสเลือด (Human Pegivirus viraemia)

Regions	Outer primers	Inner primers	Product Size (bps)
5'NTR	+AAGCCCCAGAAACCGAC GCC -TGAAGGGCGACGTGGAC CGT	+CGGCAAAAGGTGGTGGATG -GTAACGGGCTCGGTTTAACG	204
E2	+TGTGGGGTTCGTDTCCTT GGTT -RAACGTHCCRCTVGGAG GCT	+TGGNTCWGCCAGCTGYACCA TAGC -DTCYCGGATCTTGGTCATGG	340

3.4. การวิเคราะห์ Phylogenetic tree

ใช้ primers ต่อส่วน 5'NTR (nontranslate region) สำหรับการศึกษาดำเนินการ genotype ของ Human Pegivirus ตรวจหา ด้วยวิธี Nested PCR (nested-PCR) และทำการหาลำดับเบสโดยวิธี sequencing จากนั้นนำลำดับเบสของส่วน 5'NTR ของ Human Pegivirus มาทำการวิเคราะห์ genotypes ด้วยการสร้าง Phylogenetic tree จากโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ตารางที่ 2 แสดงลำดับเบสของไพรเมอร์ต่อ 5'NTR ที่ใช้ในการวิเคราะห์จีโนมไทป์ของ Human Pegivirus

Regions	Outer primers	Inner primers	Product size (bps)
5'NTR	+ GGTCGTAAATCCCGGTCACC -CCCACTGGTCCTTGCAACT	+TAGCCACTATAGGTGGGTCT -ATTGAAGGGCGACGTGGA CC	188

3.5. การวิเคราะห์ความหลากหลายของ E2 และ NS5A ของ Human Pegivirus

นำพลาสมาที่สกัดสารพันธุกรรมแล้วมาวิเคราะห์ลำดับเบสของ E2 และ NS5A ของ Human Pegivirus ด้วยวิธี Nested-RT-PCR และแปลงลำดับเบสให้เป็นลำดับกรดอะมิโนโดยใช้โปรแกรม Clustal W จากนั้นวิเคราะห์ความหลากหลายอะมิโนแอซิดของ E2 และ NS5A จากผู้ติดเชื้อเอชไอวีแต่ละคน เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของลำดับกรดอะมิโนของ E2 และ NS5A กับการดำเนินโรคของการติดเชื้อเอชไอวี โดยการวิเคราะห์จากค่าปริมาณเชื้อเอชไอวีในกระแสเลือด (plasma HIV loads) และค่าทางภูมิคุ้มกัน CD4+ T cell counts

ตารางที่ 3 แสดงลำดับเบสของไพรเมอร์ต่อส่วน E2 และ NS5A ของ Human Pegivirus

Regions	Outer primers	Inner primers	Product size (bps)
E2	+GDC GYG AYT CGA ARA TMG AYG -AAGATCAACGGGACCAGCCG TGCCTCA	+ GATATCGAARATMGAYG TGTGGAG - TTAGGTACCGCCTCAGC CAGCTTCAT	745
NS5A	+ ATGTNYTGAATGGGCAACTC - TCCCCAHACWGGCATCTCTC	+ ATGYTDGGBTAYGGNGARAC - GTCTCCGTYCCDAKBTCAAT	378

3.6 การรวบรวมข้อมูล (Data Collection)

ข้อมูลของอาสาสมัครประกอบด้วย เพศ, อายุ, ช่วงเวลาที่ติดเชื้อเอชไอวี, ค่าเอชไอวีในกระแสเลือด (plasma HIV RNA) จะถูกรวบรวมเพื่อใช้วิเคราะห์ร่วมกับอุบัติการณ์การติดเชื้อ Human Pegivirus โดยเปรียบเทียบระหว่างผู้ติดเชื้อร่วมของเอชไอวีและ Human Pegivirus และผู้ติดเชื้อเอชไอวีเพียงอย่างเดียว และข้อมูลด้านความหลากหลายของอะมิโนแอซิด (amino acid polymorphism) ของส่วน Envelope 2 และ nonstructural 5A ของ Human Pegivirus จะวิเคราะห์ร่วมกับค่าเอชไอวีในกระแสเลือด (plasma HIV RNA)

3.7. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้วิเคราะห์ (Data Analysis and Statistics)

การเปรียบเทียบระหว่างสองตัวแปรจะใช้ Mann-Whitney test และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสองตัวแปรจะใช้ Spearman's rank correlation test และค่า P values ที่น้อยกว่า 0.05 แสดงว่ามีความสำคัญทางสถิติ

3.8. การหาปริมาณ Human Pegivirus ในกระแสเลือดด้วยวิธี Digital droplet PCR (ddPCR)

ใช้ Viral RNA ที่ปริมาณ 100 นาโนกรัม ในการวัดปริมาณไวรัสของ Human Pegivirus ด้วยวิธี Digital droplet PCR (ddPCR) ได้เป็นหน่วย copies ต่อมิลลิลิตร

ตารางที่ 4 แสดงปริมาณสารที่ต้องใช้เพื่อการวัดปริมาณไวรัสของ Human Pegivirus ด้วยวิธี Digital droplet PCR (ddPCR)

Reagents	Volume per reaction (ul)	Final concentration
Supermix	5	1x
Reverse transcriptase	2	20 U/ul
300 mM DTT	1	15 mM
Primers and probe	1	250 nM
RNase/DNase-free water	10	-
Viral RNA	Variable	100 ng

เตรียม master mix ดังแสดงในตารางที่ 4 สำหรับตัวอย่างที่ต้องการตรวจวัดและ negative controls 2 ชนิด คือ negative control ที่ไม่มีการใส่ viral RNA และ negative control ที่ไม่มีการใส่ Reverse transcriptase และทำสองซ้ำ (Duplicate) ของตัวอย่างทั้งหมด, negative และ positive controls สำหรับการทำการทดลองแต่ละครั้ง ใช้ One-Step RT-ddPCR Advanced kit for probes (Biorad) และใช้เครื่อง Bio-Rad

C1000 Touch Thermal Cycler ในการทำ PCR ด้วย conditions ที่ได้ทดลองหาอุณหภูมิที่เหมาะสมในการทำปฏิกิริยา ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงอุณหภูมิที่เหมาะสมในการทำ Digital droplet PCR (ddPCR)

Cycling step	Temperature (Celsius)	Time	Number of cycles
Reverse transcription	50	60 mins	1
Enzyme activation	95	10 mins	1
Denaturation	95	30 sec	40
Annealing/extension	59	1 mins	
Enzyme deactivation	98	10 mins	1
Hold	4	-	1

3.9. ข้อพิจารณาด้านจริยธรรม (Ethical Consideration)

โดยวิเคราะห์ตามหลักจริยธรรมการวิจัยในคน 3 ข้อ หลักความเคารพในบุคคล (Respect for person)

โครงการวิจัยนี้ครอบคลุมถึง

การเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ โครงการวิจัยนี้กระทำอยู่บนพื้นฐานของความเท่าเทียมกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติไม่ว่าอาสาสมัครเข้าโครงการวิจัยจะมีเชื้อชาติ เศรษฐฐานะ ระดับการศึกษา พื้นฐานทางวัฒนธรรมหรือภาษาพูด เป็นอย่างไร และในเอกสารชี้แจงรายละเอียดของโครงการวิจัยได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับโครงการวิจัยอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และไม่มีการปิดบังรายละเอียดแต่อย่างใด อาสาสมัครเข้าโครงการวิจัยจะไม่ถูกละเลยสิทธิในการได้รับการดูแลรักษา และมีสิทธิที่จะถอนตัวจากโครงการวิจัยได้อย่างเสรี โดยไม่ต้องชดใช้ค่าเสียหาย ท้ายที่สุดโครงการวิจัยนี้ไม่มีการชักจูงให้อาสาสมัครเข้าร่วมโครงการวิจัย โดยการเสนอให้อามิสสินจ้าง

การเคารพในศักดิ์ศรีของกลุ่มเปราะบางและอ่อนแอ ช่วงอายุของกลุ่มประชากรเป้าหมายในโครงการวิจัยนี้อยู่ที่อายุระหว่าง 21 ถึง 60 ปี ดังนั้นโครงการวิจัยนี้จึงไม่มีบุคคลที่อายุต่ำกว่า 18 ปีหรือผู้เยาว์เข้าร่วมโครงการวิจัยแต่อย่างใด สำหรับผู้ใหญ่ที่ด้อยความสามารถในการตัดสินใจ การตัดสินใจเข้าร่วมในโครงการวิจัยสามารถถูกกระทำโดยผู้แทน โดยชอบธรรมซึ่งทางผู้ทำการวิจัยได้จัดให้มีเอกสารแสดงความ

ยินยอมของผู้แทนโดยชอบธรรมซึ่งได้ชี้แจงสิทธิพื้นฐานของอาสาสมัครเข้าร่วมโครงการวิจัยไว้อย่างละเอียดเช่นกัน

การเคารพในความเป็นส่วนตัวยังครอบคลุมการรักษาความลับ ข้อมูลของอาสาสมัครเข้าร่วมโครงการวิจัยทั้งในส่วนของคุณลักษณะทางกายภาพและ/หรือข้อมูลทั่วไปจะได้รับการปกปิดโดยไม่มีเปิดเผยแก่สาธารณชนไม่ว่ากรณีใดๆ ซึ่งรายละเอียดของการรักษาข้อมูลของอาสาสมัครได้ถูกชี้แจงอย่างละเอียดในหัวข้อการปกป้องรักษาข้อมูลของอาสาสมัครในเอกสารชี้แจงรายละเอียดโครงการวิจัย

หลักการให้ประโยชน์ ไม่ก่อให้เกิดอันตราย (Beneficence/Non-maleficence)

โครงการวิจัยนี้มีประโยชน์ที่ครอบคลุมทั้งการให้คุณประโยชน์และการไม่ก่อให้เกิดโทษ โดยได้มีการชี้แจงออกมาในหัวข้อประโยชน์ที่ได้รับและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในการเข้าร่วมโครงการวิจัยในเอกสารชี้แจงรายละเอียดโครงการวิจัย

หลักความยุติธรรม (Justice)

โครงการวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายอยู่ที่การศึกษาค้นคว้าให้ได้มาซึ่งวิธีที่สามารถช่วยควบคุมปริมาณเอชไอวีในผู้ติดเชื้อเอชไอวี และประชากรที่เข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ส่วนหนึ่งคือผู้ที่ได้รับการวินิจฉัยว่าติดเชื้อเอชไอวี จึงสามารถที่จะกล่าวได้ว่าข้อมูลที่จะได้จากโครงการวิจัยนี้เป็นประโยชน์สำหรับกลุ่มประชากรที่ถูกเลือกเข้ามาทำการศึกษาอย่างโดยตรง โดยมีการคัดเลือกอาสาสมัครแบบสุ่ม โดยอาสาสมัครจะต้องมีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ที่ได้แจ้งไว้ใน (inclusion criteria) จึงจะสามารถเข้าร่วมโครงการวิจัยนี้ได้

บทที่ 4 ผลการวิจัย

4.1. การรวบรวมข้อมูลของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา

โครงการวิจัยนี้เป็นโครงการวิจัยที่ทำการศึกษานามมนุษย์ จึงต้องมีการขอจริยธรรมการวิจัย โดยโครงการนี้ได้ผ่านการรับรองจริยธรรมการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัย คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมี approval number คือ 10/2561

การรวบรวมกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา โดยเป็นกลุ่มประชากรอายุระหว่าง 21-60 ปี ที่ติดเชื้อเอชไอวีจากโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์และศูนย์วิจัยโรคเอดส์สภากาชาดไทย จำนวน 100 คน โดยเก็บตัวอย่างเลือด และนำมาแยกพลาสมาเพื่อใช้ในการตรวจหา Human pegivirus เพื่อศึกษาอุบัติการณ์ของ Human pegivirus ในผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนไทย

ตารางที่ 6 แสดง ข้อมูลของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา

Demographic data	Data (n=100)
Gender: Male	71/100 (71%)
Female	29/100 (29%)
HIV-RNA loads (copies/ml)	11,932 (44-5,349,748)
HIV-RNA loads (log)	4.02 (1.64-6.73)

จากตารางที่ 6 ข้อมูลของกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาอุบัติการณ์การติดเชื้อ Human pegivirus ในกลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนไทย จำนวน 100 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง คือ เพศชายจำนวน 71% และเพศหญิง 29% จากค่าปริมาณเอชไอวีในกระแสเลือดหรือ plasma HIV-RNA loads พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 11,932 copies/ml โดยมีค่า plasma HIV-RNA loads ของกลุ่มประชากรที่ต่ำสุดและค่าสูงสุดอยู่ที่ 44 และ 5,349,748 copies/ml ตามลำดับ และค่า Log ของปริมาณเอชไอวีในกระแสเลือด พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.02 และค่า Log ต่ำสุดและสูงสุดอยู่ที่ 1.64 และ 6.73 ตามลำดับ

4.2. การสกัด Viral RNA จากตัวอย่างน้ำเหลือง (plasma)

การตรวจหา Human pegivirus ด้วยการ Reverse Transcriptase Polymerase Chain Reaction (RT-PCR) มีการศึกษาหาอุณหภูมิและ condition ที่เหมาะสมของ primers ต่อส่วน 5'nontranslated region

หรือ 5'NTR ของ Human pegivirus ด้วยวิธี RT-PCR พบว่า condition ที่เหมาะสมสำหรับการตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 แสดง condition ที่เหมาะสมของการตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus โดยใช้ primers ต่อส่วน 5'NTR ด้วยวิธี Reverse transcriptase-PCR

Steps	Temperature (C)	Time
Reverse Transcription PCR	42	5 mins
cDNA amplification		
Enzyme activation	95	3 mins
Denature	95	3 seconds
Annealing	59	20 seconds
For 40 cycles		
Extension	72	2 mins
Hold	4	

ตารางที่ 8 แสดง condition ที่เหมาะสมของการตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus โดยใช้ primers ต่อส่วน 5'NTR ด้วยวิธี Nested-PCR

Steps	Temperature (C)	Time
Enzyme activation	94	5 mins
Denature	95	30 seconds
Annealing	54	30 seconds
Extension	72	30 seconds
For 35 cycles		
Final Extension	72	5 mins
Hold	4	

ตารางที่ 9 แสดงการเตรียม reaction ที่เหมาะสมสำหรับการตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus โดยใช้ primers ต่อส่วน 5'NTR ด้วยวิธี RT-PCR

Reagents	Volumes (ul)
Rnase-free water	5.8
Master mix	10
Forward primer	0.4
Reverse primer	0.4
50x RT mix enzymes	0.4
Viral RNA	3

ตารางที่ 10 แสดงการเตรียม reaction ที่เหมาะสมสำหรับการตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus โดยใช้ primers ต่อส่วน 5'NTR ด้วยวิธี Nested-PCR

Reagents	Volumes (ul)
Rnase-free water	18.2
10x buffer	2.5
10 mM dNTP	0.5
MgCl ₂	0.75
Forward primer	0.4
Reverse primer	0.4
Taq polymerase	0.25
DNA	2

ตารางที่ 11 แสดง primers ต่อส่วน 5'NTR ของ Human pegivirus ที่ใช้ในการตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus ด้วยวิธี Reverse transcriptase-PCR และ Nested-PCR

Reaction	Primer sequences
Reverse transcriptase-PCR	
Forward primer	AAGCCCCAGAAACCGACGCC
Reverse primer	TGAAGGGCGACGTGGACCGT
Nested-PCR	
Forward primer	CGGCAAAGGTGGTGGATG
Reverse prime	GTAACGGGCTCGGTTTAACG

ภาพที่ 1 แสดงการตรวจหาสารพันธุกรรมของ 5'NTR ของ Human pegivirus ด้วยการ ใช้ gel electrophoresis



จากรูปที่ 1 แสดงการตรวจหาสารพันธุกรรมของ Human pegivirus ด้วยการ ใช้ gel electrophoresis หลังจากขั้นตอน Reverse transcriptase PCR และ Nested PCR โดยใช้ปริมาณ gel ที่ 2% และ 25 basepairs ladder เป็น marker สำหรับส่วน 5'NTR ของ Human pegivirus ที่มีขนาด 208 basepairs

ผลการตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus ด้วยวิธี Reverse transcriptase-PCR และ Nested-PCR ในผู้ติดเชื้อเอชไอวีทั้งหมด 15 คน พบว่ามีผู้ติดเชื้อเอชไอวี 7 คนที่สามารถตรวจพบส่วน 5'NTR ของ Human pegivirus ได้ แสดงว่าผู้ติดเชื้อเอชไอวีนี้มีการติดเชื้อ Human pegivirus ร่วมด้วย (coinfection) เนื่องจากสามารถตรวจพบสารพันธุกรรมได้ในตัวอย่างเลือด (plasma) ซึ่งผู้วิจัยจะใช้เทคนิคนี้ในการตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus ในผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่เหลืออยู่จนครบ 100 คน

4.2.1 การศึกษาอุบัติการณ์ของ Human pegivirus viremia ในผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนไทย ด้วยวิธี Nested RT-PCR โดยใช้ 5'NTR primers

จากผู้ติดเชื้อเอชไอวีทั้งหมด 100 คน ได้มีการเก็บตัวอย่างเลือดเพื่อแยกส่วน plasma เพื่อตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus หรือ HPgV viremia ด้วยวิธี Nested RT-PCR โดยได้มีการสกัด viral RNA จาก plasma และได้มีการตรวจ HPgV viremia ด้วยวิธี Nested RT-PCR โดยใช้ primer ต่อส่วน 5'nontranslated region ของไวรัสจากผู้ติดเชื้อทั้งหมด 100 คนแล้ว พบว่า มีผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ติดเชื้อ Human pegivirus ร่วมด้วย (coinfection) ทั้งหมด 35 คน คิดเป็น 35% ของผู้ติดเชื้อเอชไอวีทั้งหมด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงอุบัติการณ์ของการติดเชื้อ Human pegivirus ในผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนได้ที่ประมาณหนึ่งในสามของผู้ติดเชื้อทั้งหมด

4.2.2 การศึกษาอุบัติการณ์ของ Human pegivirus viremia ในผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนไทย ด้วยวิธี Nested RT-PCR โดยใช้ E2 primers

จากผลการศึกษาอุบัติการณ์ของการติดเชื้อ Human pegivirus ด้วยการตรวจวัดชิ้นส่วนของ 5'nontranslated region จากนั้นจะมีการตรวจชิ้นส่วนของไวรัสส่วนอื่น เพื่อยืนยันการติดเชื้อ Human pegivirus ในกระแสเลือด โดยการศึกษาชิ้นส่วนของส่วนเปลือกนอกของไวรัสหรือ Envelope 2 (E2) ซึ่งการศึกษานี้ได้มีการหา conditions ที่เหมาะสมที่สุดในการตรวจสอบสารพันธุกรรม Envelope 2 ของ Human pegivirus ในกระแสเลือด โดยการใช้ primers ที่จำเพาะต่อ Envelope 2 ดังแสดงในตารางที่ 2 และใช้วิธี Reverse transcriptase-PCR และ Nested-PCR ในการตรวจสอบสารพันธุกรรมของไวรัส ดังแสดง 13 และ 14 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 แสดง primers ต่อส่วน Envelope 2 ของ Human pegivirus ที่ใช้ในการตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus ด้วยวิธี Reverse transcriptase-PCR และ Nested-PCR

Reaction	Primer sequences
Reverse transcriptase-PCR	
Forward primer	TGTGGGGTTCCGTDCTTGTT
Reverse primer	RAACGTHCCRCTVGGAGGCT
Nested-PCR	
Forward primer	TGGNTCWGCCAGCTGYACCATAGC
Reverse prime	DTCYCGGATCTTGGTCATGG

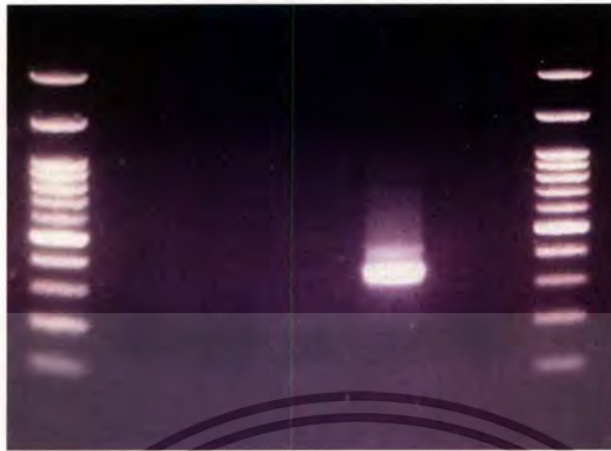
ตารางที่ 13 แสดง condition ที่เหมาะสมของการตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus โดยใช้ primers ต่อส่วน E2 ด้วยวิธี Reverse transcriptase-PCR

Steps	Temperature (C)	Time
Reverse Transcription PCR	42	5 mins
cDNA amplification		
Enzyme activation	95	3 mins
Denature	95	3 seconds
Annealing	54	20 seconds
For 40 cycles		
Extension	72	2 mins
Hold	4	-

ตารางที่ 14 แสดง condition ที่เหมาะสมของการตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus โดยใช้ primers ต่อส่วน E2 ด้วยวิธี Nested-PCR

Steps	Temperature (C)	Time
Enzyme activation	94	5 mins
Denature	95	30 seconds
Annealing	53	30 seconds
Extension	72	30 seconds
For 35 cycles		
Final Extension	72	5 mins
Hold	4	

ภาพที่ 2 แสดงการตรวจหาสารพันธุกรรมของ E2 ของ Human pegivirus ด้วยการใช้ gel electrophoresis



จากการศึกษาหา conditions ที่เหมาะสมในการตรวจหาไวรัสในกระแสเลือดของ Human pegivirus ด้วยการตรวจชิ้นส่วนของ Envelope 2 พบว่า เมื่อนำไปใช้ตรวจในตัวอย่างเลือดจริงของผู้ติดเชื้อเอชไอวี จำนวน 50 ราย พบว่า ไม่สามารถตรวจหาชิ้นส่วนของไวรัสชนิดนี้ได้ และได้มีการใช้ตัวอย่างเลือดของผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ตรวจพบการติดเชื้อ Human pegivirus โดยการใช้ชิ้นส่วน 5'NTR ก็ไม่สามารถตรวจหาชิ้นส่วน E2 ได้เช่นกัน ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานว่า อาจเป็นเพราะว่า conditions ที่ใช้ในการทำ Reverse transcriptase-PCR และ Nested-PCR นั้น อาจจะไม่เหมาะสม จึงได้ปรับ conditions ใหม่ โดยปรับ annealing temperature และ จำนวน cycles พบว่า ยังไม่สามารถตรวจพบชิ้นส่วนนี้ในตัวอย่างเลือดของผู้ติดเชื้อเอชไอวีได้ ผู้วิจัยจึงได้ใช้ primers ที่ใช้ในการตรวจหาชิ้นส่วน E2 ชุดใหม่ เนื่องจากมีสมมติฐานว่า primers ชุดเดิมนั้น อาจจะจับกับชิ้นส่วนของไวรัสไม่ได้ หรือจับได้แต่จับได้ไม่ดี จึงทำให้ไม่สามารถตรวจหาชิ้นส่วน E2 ได้ด้วยวิธี Reverse transcriptase-PCR และ Nested-PCR สำหรับ primers ชุดนี้ ดังแสดงในตารางที่ 12 ผู้วิจัยได้ใช้ primers ต่อชิ้นส่วน E2 ชุดใหม่ในการตรวจหาการติดเชื้อ ดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 แสดง primers ต่อส่วน Envelope 2 ชุดที่สองของ Human pegivirus ที่ใช้ในการตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus ด้วยวิธี Reverse transcriptase-PCR และ Nested-PCR

Reaction	Primer sequences
Reverse transcriptase-PCR	
Forward primer	GDC GYG AYT CGA ARA TMG AYG
Reverse primer	AAGATCAACGGGACCAGCCGTGCCTCA
Nested-PCR	
Forward primer	GATATCGAARATMGAYGTGTGGAG
Reverse prime	TTAGGTACCGCCTCAGCCAGCTTCAT

ผู้วิจัยได้ทดลองหา conditions ที่เหมาะสมในการตรวจหาชิ้นส่วนของ envelope 2 ของ Human pegivirus โดยการใช้ primers ชุดใหม่ และทดลองหา annealing temperature ที่เหมาะสม พบว่าไม่สามารถตรวจหาชิ้นส่วนนี้ได้ในตัวอย่างผู้ติดเชื้อเอชไอวี เนื่องจากชิ้นส่วน envelope ของไวรัสมีความหลากหลายของลำดับอะมิโนแอซิด (amino acids) หรือลำดับนิวคลีโอไทด์ (nucleotides) ที่สูงมาก จึงอาจทำให้ไม่สามารถออกแบบ ผู้วิจัยมีสมมุติฐานว่า สายพันธุ์ของ Human pegivirus ที่พบได้ในประเทศไทยอาจจะไม่สามารถตรวจหาการติดเชื้อในกระแสเลือดโดยการตรวจที่ envelop 2 ด้วย primers ทั้งสองชุดนี้ได้ ผู้วิจัยได้เปลี่ยนการตรวจชิ้นส่วนของไวรัสจากการตรวจ envelop 2 เป็นการตรวจหาการติดเชื้อโดยการตรวจที่ nonstructural 5A หรือ NS5A แทน เนื่องจากเป็นชิ้นส่วนของไวรัสที่มีความหลากหลายของลำดับอะมิโนแอซิด (amino acids) หรือลำดับนิวคลีโอไทด์ (nucleotides) ที่น้อยกว่า envelop 2 และสามารถใช้ในการตรวจหาการติดเชื้อในกระแสเลือดได้เช่นกัน

4.2.3 การศึกษาอุบัติการณ์ของ Human pegivirus viremia ในผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนไทย ด้วยวิธี Nested RT-PCR โดยใช้ NS5A primers

ผู้วิจัยได้เปลี่ยนการตรวจหาชิ้นส่วนของไวรัสจาก envelope 2 มาเป็น nonstructural 5A หรือ NS5A และได้ใช้ primers ชุดใหม่ที่จำเพาะต่อชิ้นส่วนนี้ ดังแสดงในตารางที่ 15 เพื่อทดลองหา conditions ที่เหมาะสมในการตรวจหาชิ้นส่วนของ nonstructural 5A ของ Human pegivirus และทดลองหา annealing temperature ที่เหมาะสม พบว่าสามารถหา conditions ที่เหมาะสมในการตรวจหาชิ้นส่วน NS5A ของ Human pegivirus ด้วยวิธี Reverse transcriptase-PCR และ Nested-PCR เพื่อศึกษาการติดเชื้อในกระแสเลือดได้ ดังแสดงในตารางที่ 16 และตารางที่ 17 ตามลำดับ

ตารางที่ 16 แสดง primers ต่อส่วน Envelope 2 ชุดที่สองของ Human pegivirus ที่ใช้ในการตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus ด้วยวิธี Reverse transcriptase-PCR และ Nested-PCR

Reaction	Primer sequences
Reverse transcriptase-PCR	
Forward primer	ATGGTYTAYGGYCCTGGVCAA
Reverse primer	TACTGCARTCYTCCATGATGACAT
Nested-PCR	
Forward primer	CTGGVCAAAGYGTACCATT
Reverse prime	TTCAAGAATCCTCGCAGCATTCT

ตารางที่ 17 แสดง condition ที่เหมาะสมของการตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus โดยใช้ primers ต่อส่วน NS5A ด้วยวิธี Reverse transcriptase-PCR

Steps	Temperature (C)	Time
Reverse Transcription PCR	42	15 mins
cDNA amplification		
Enzyme activation	95	3 mins
Denature	95	3 seconds
Annealing	54.9	20 seconds
For 40 cycles		
Extension	72	2 mins
Hold	4	-

ตารางที่ 18 แสดง condition ที่เหมาะสมของการตรวจหาการติดเชื้อ Human pegivirus โดยใช้ primers ต่อส่วน NS5A ด้วยวิธี Nested-PCR

Steps	Temperature (C)	Time
Enzyme activation	94	5 mins
Denature	95	30 seconds
Annealing	55.4	30 seconds
Extension	72	30 seconds
For 35 cycles		
Final Extension	72	5 mins
Hold	4	

จากผลการศึกษาการติดเชื้อ Human pegivirus ในกระแสเลือดของผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนไทย จำนวน 100 คน โดยการใช้ primers ต่อส่วน nonstructural 5A ด้วยวิธี Reverse transcriptase-PCR และ Nested-PCR พบว่า มีผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ติดเชื้อ Human pegivirus ร่วมด้วย (coinfection) ทั้งหมด 35 คน คิดเป็นร้อยละ 38 ของผู้ติดเชื้อเอชไอวีทั้งหมด ซึ่งแสดงให้เห็นถึงอุบัติการณ์ของการติดเชื้อ Human pegivirus ในผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนได้ที่ประมาณหนึ่งในสามของผู้ติดเชื้อทั้งหมด

เมื่อเปรียบเทียบการศึกษาการติดเชื้อ Human pegivirus ในกระแสเลือดของผู้ติดเชื้อเอชไอวีโดยการตรวจชิ้นส่วนของไวรัส envelope 2 และ nonstructural 5A พบว่าสามารถตรวจอัตราการติดเชื้อได้ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ 35 และร้อยละ 38 ตามลำดับ เมื่อใช้การวิเคราะห์โดยให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่สามารถตรวจชิ้นส่วนของไวรัสทั้ง envelope 2 และ nonstructural 5A เพื่อเป็นการยืนยันการตรวจพบเชื้อในกระแสเลือดเป็นผู้ติดเชื้อ Human pegivirus พบว่ามีอัตราการติดเชื้อร้อยละ 27 ของผู้ติดเชื้อเอชไอวีทั้งหมด จากผลการศึกษาี้แสดงให้เห็นว่า การตรวจการติดเชื้อในกระแสเลือดของ Human pegivirus จะต้องใช้การตรวจชิ้นส่วนของไวรัสอย่างน้อยสองโปรตีน โดยการใช้ primers ต่อชิ้นส่วน envelope 2 และ nonstructural 5A ให้ผลที่น่าเชื่อถือ ผู้ที่สามารถตรวจพบทั้งสองโปรตีนได้ในกระแสเลือด จะถูกจัดว่าเป็นผู้ที่มี Human pegivirus ในกระแสเลือด

4.3 การวัดปริมาณไวรัสของ Human pegivirus ในกระแสเลือดด้วยวิธี Digital droplet PCR (ddPCR)

โครงการวิจัยนี้มีจุดประสงค์ในการหาปริมาณของไวรัสของ Human Pegivirus โดยมีสมมติฐานว่า ปริมาณของไวรัสของ Human Pegivirus ในกระแสเลือดน่าจะมีผลต่อการควบคุมหรือการยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเอชไอวี (HIV replication) ในกระแสเลือดได้ ผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มีการติดเชื้อร่วมของ Human Pegivirus และมีปริมาณไวรัสของ Human Pegivirus ที่สูงน่าจะมีผลของการดำเนินโรคของการติดเชื้อเอชไอวีที่ต่ำกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มีการติดเชื้อร่วมของ Human Pegivirus และมีปริมาณไวรัสของ Human Pegivirus ที่ต่ำกว่า ดังนั้น โครงการวิจัยนี้ได้พัฒนาวิธีการตรวจปริมาณไวรัสของ Human Pegivirus ในกระแสเลือดโดยใช้ Digital droplet PCR (ddPCR) และออกแบบ Primers และ probes ในการตรวจหา Human Pegivirus ที่จำเพาะต่อส่วน 5'nontranslated region หรือ 5'NTR ของไวรัส และรายงานผลของปริมาณไวรัสในกระแสเลือดเป็นหน่วย copies ต่อมิลลิลิตร จากการคำนวณสัญญาณของการวัดจาก events มาเป็นหน่วย copies ต่อมิลลิลิตรหรือ copies/ml

4.3.1 การพัฒนาวิธีการตรวจปริมาณของไวรัสของ Human Pegivirus ในกระแสเลือดด้วยวิธี Digital droplet PCR (ddPCR)

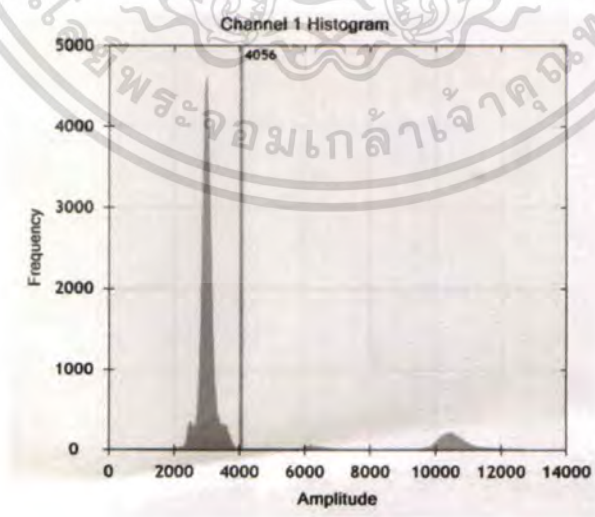
ผู้วิจัยได้ใช้ตัวอย่างเลือดหรือ plasma จากผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่ได้รับการตรวจยืนยันแล้วว่ามีการติดเชื้อ Human Pegivirus ในกระแสเลือด ซึ่งพบว่าสามารถตรวจเจอชิ้นส่วนของไวรัสทั้ง 5'NTR และ NS5A มาใช้เพื่อพัฒนาวิธีการตรวจหาปริมาณไวรัสในเบื้องต้น และได้ออกแบบ primers และ probe เพื่อใช้ตรวจหาปริมาณไวรัสต่อชิ้นส่วนของ 5'NTR ดังแสดงในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 แสดง primers และ probe ต่อส่วน 5'NTR ของ Human pegivirus ที่ใช้ในการตรวจหาปริมาณไวรัสในกระแสเลือดของ Human pegivirus ด้วยวิธี Digital droplet PCR (ddPCR)

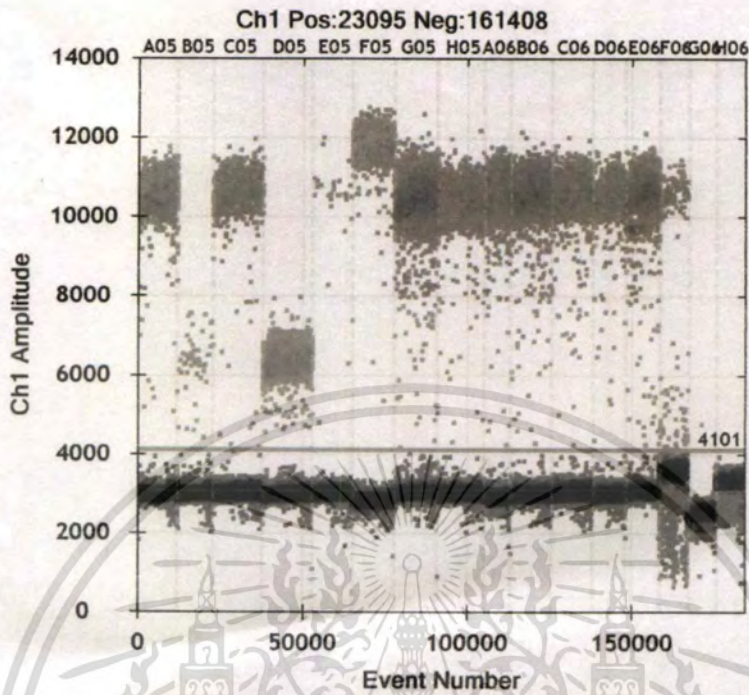
Reaction	Primer sequences
Primers	
Forward primer	CGCTGATCGTGCAAAGGGATG
Reverse primer	GCTCCACGGACGTCACACTGG
Probe	
FAM-	GCACCACTCCGTACAGCCTGAT

จากผลการพัฒนาวิธีการตรวจหาปริมาณไวรัสของ Human Pegivirus โดยการใช Digital droplet PCR (ddPCR) โดยออกแบบ primers และ probe ต่อส่วน 5'NTR นั้น พบว่าสามารถหาตำแหน่งที่ใช้ในการแปลผลเพื่ออ่านค่าสัญญาณของการวัดจากเครื่อง (Amplitude) ในการแยกผลบวกและผลลบได้อย่างแม่นยำ รวมทั้งผลของปริมาณสัญญาณการวัดหรือ Frequency ก็ให้ค่าที่น่าเชื่อถือเช่นกัน ดังแสดงในภาพที่ 3 แสดงว่าวิธีการตรวจปริมาณไวรัสด้วย primers และ probe ต่อส่วน 5'NTR ให้ผลที่ดีและน่าเชื่อถือ จากนั้นผู้วิจัยได้ใช้ condition นี้ในการตรวจหาปริมาณไวรัสในกระแสเลือดของ Human Pegivirus จากตัวอย่างเลือดของผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มีผลยืนยันว่ามีการติดเชื้อร่วมของ Human Pegivirus ดังแสดงในภาพที่ 4 จากผลการวัดปริมาณไวรัสในกระแสเลือดของ Human Pegivirus โดยการอ่านค่าสัญญาณจากเครื่อง พบว่า ผู้ติดเชื้อเอชไอวีแต่ละรายมีปริมาณของไวรัสในกระแสเลือดของ Human Pegivirus ที่ไม่เท่ากัน เมื่อเปรียบเทียบกับสัญญาณของ negative controls ทั้งสองค่า พบว่า การวัดปริมาณไวรัสนี้ให้ผลที่น่าเชื่อถือ และสามารถวัดค่าปริมาณไวรัสได้หลายค่า และเมื่อเปรียบเทียบค่าสัญญาณการวัดกับปริมาณค่าสัญญาณของ droplet พบว่า แต่ละตัวอย่างที่ทำการวัด รวมทั้ง negative controls ทั้งสองตัวอย่าง มีปริมาณของ droplet ที่มากกว่า 8,000 ขึ้นไป แสดงว่าค่าสัญญาณที่อ่านได้นั้นมีความแม่นยำและน่าเชื่อถือ ดังแสดงในภาพที่ 5 ซึ่งประกอบด้วยตัวอย่างเลือดจากผู้ติดเชื้อเอชไอวี จำนวน 14 ราย และ negative controls จำนวน 2 ตัวอย่าง คือ ตัวอย่างที่ไม่ใส่ template และตัวอย่างที่ไม่ใส่ reverse transcriptase และใช้ค่าสัญญาณของ negative controls ทั้งสองตัวอย่างในการกำหนดค่าปริมาณของไวรัส

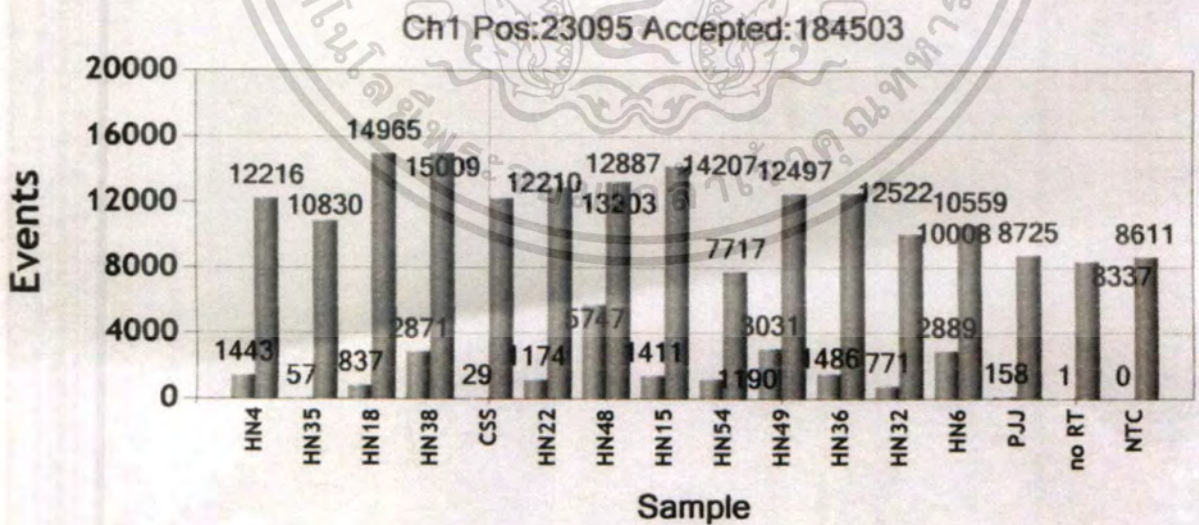
ภาพที่ 3 แสดงการแปลผลค่าปริมาณไวรัสของ Human Pegivirus โดยการใช Digital droplet PCR (ddPCR) ในรูปแบบกราฟ



ภาพที่ 4 แสดงการผลค่าปริมาณไวรัสของ Human Pegivirus โดยการใช้ Digital droplet PCR (ddPCR) ของผู้ติดเชื้อเอชไอวี

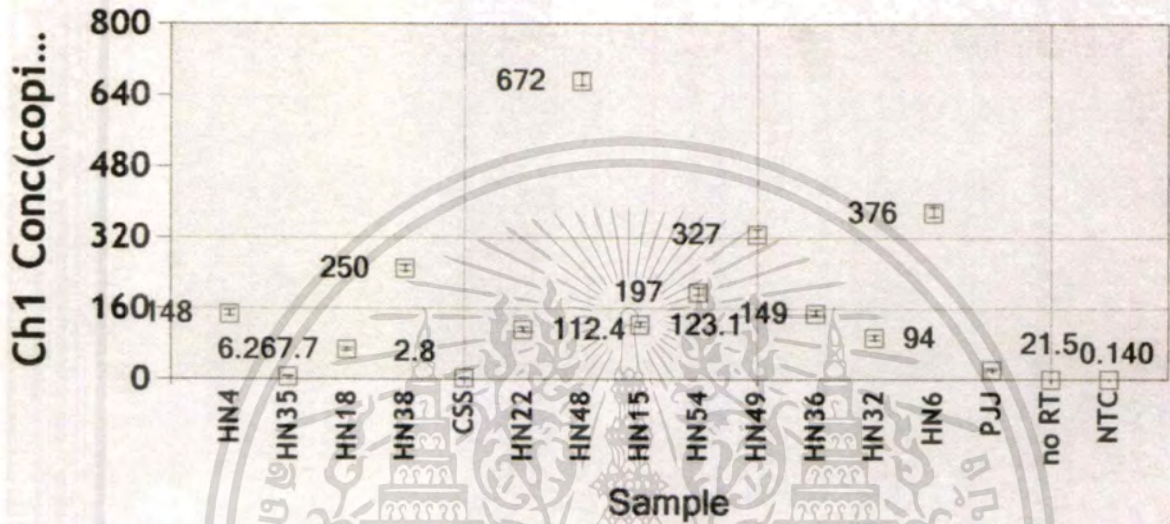


ภาพที่ 5 แสดงการผลค่าปริมาณไวรัสของ Human Pegivirus โดยการใช้ Digital droplet PCR (ddPCR) ของผู้ติดเชื้อเอชไอวีในรูปแบบของสัญญาณที่ได้มาจาก Droplet



จากผลการวัดปริมาณไวรัสของ Human Pegivirus ในหน่วย copies/ml โดยการใช้ Digital droplet PCR (ddPCR) ในผู้ติดเชื้อเอชไอวี จำนวน 14 ราย ดังแสดงในรูปที่ 6

ภาพที่ 6 แสดงการผลค่าปริมาณไวรัสของ Human Pegivirus (copies/ml) โดยการใช้ Digital droplet PCR (ddPCR) ของผู้ติดเชื้อเอชไอวี



บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

โครงการวิจัยนี้มีจุดประสงค์ในการหาอุบัติการณ์การติดเชื้อ Human Pegivirus ในประเทศไทย โดยทำการศึกษาการระบาดของ Human Pegivirus ในกลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนไทย เนื่องจากมีการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า การติดเชื้อร่วมของ Human Pegivirus ในผู้ติดเชื้อเอชไอวีมีผลให้การดำเนินโรคของการติดเชื้อเอชไอวีดีกว่าในกลุ่มผู้ที่ไม่มีการติดเชื้อร่วมของ Human Pegivirus โครงการนี้จึงศึกษาการระบาดของ Human Pegivirus ในผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนไทย จำนวน 100 คน โดยพัฒนาวิธีการตรวจหาการติดเชื้อไวรัส Human Pegivirus ด้วยวิธี Reverse transcriptase nested polymerase chain reaction หรือ Reverse transcriptase nested-PCR และใช้ชิ้นส่วนของไวรัสในการตรวจหา 2 โพรตีน คือ ชิ้นส่วน 5' nontranslated region (5'NTR) และ nonstructural 5A (NS5A) ในการออกแบบ primers เพื่อใช้ในการตรวจวัด โครงการวิจัยนี้ได้พัฒนาวิธีการตรวจหาการติดเชื้อ Human Pegivirus ในกระแสเลือดโดยใช้ primers ต่อ 5'NTR และ NS5A ด้วยวิธี Reverse transcriptase nested-PCR ได้สำเร็จและให้ผลที่น่าเชื่อถือ กล่าวคือ การตรวจพบชิ้นส่วนของไวรัสของ Human Pegivirus ทั้งสองชิ้นส่วน ผู้ติดเชื้อเอชไอวีจะได้รับการวินิจฉัยว่ามีการติดเชื้อร่วมของ Human Pegivirus ในกระแสเลือด ซึ่งถ้าผู้ติดเชื้อเอชไอวีมีการตรวจพบเพียงชิ้นส่วนเดียว คือตรวจพบ 5'NTR หรือ NS5A อย่างใดอย่างหนึ่ง จะไม่ได้รับการวินิจฉัยยืนยันว่าการติดเชื้อร่วมของ Human Pegivirus ในกระแสเลือด ดังนั้น โครงการนี้ได้พัฒนาวิธีการตรวจวัดที่น่าเชื่อถือของการตรวจ Human Pegivirus ในกระแสเลือด ได้สำเร็จ และสามารถนำไปใช้ในการตรวจหาการระบาดของ Human Pegivirus ได้ในกลุ่มประชากรอื่นๆ ในประเทศไทย เนื่องจากโครงการนี้ได้พัฒนาวิธีการตรวจ Human Pegivirus ที่ออกแบบมาจากเชื้อไวรัสสายพันธุ์ที่พบได้ในประเทศไทย โครงการวิจัยนี้เป็นงานวิจัยแรกที่มีการพัฒนาวิธีการตรวจหาการระบาดของ Human Pegivirus ด้วยวิธี Reverse transcriptase nested-PCR อีกทั้งยังเป็นงานวิจัยแรกที่ได้มีการตรวจหาการระบาดหรืออุบัติการณ์ของการติดเชื้อ Human Pegivirus ในคนไทย

จากผลการศึกษาอุบัติการณ์ของการติดเชื้อ Human Pegivirus ในกระแสเลือดในกลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนไทย จำนวน 100 คน พบว่า การใช้ primers ต่อชิ้นส่วน 5'NTR ของ Human Pegivirus จะพบอุบัติการณ์ของการติดเชื้อ Human Pegivirus ที่ร้อยละ 35 และเมื่อใช้ primers ต่อชิ้นส่วน NS5A ของ Human Pegivirus จะพบอุบัติการณ์ของการติดเชื้อ Human Pegivirus ที่ร้อยละ 38 ซึ่งการใช้ primers ทั้งสองชนิดนี้ แสดงอัตราการติดเชื้อ Human Pegivirus ไม่แตกต่างกันมาก แต่เมื่อวิเคราะห์ผลอุบัติการณ์ของการติดเชื้อ โดยวินิจฉัยผู้ที่มีการติดเชื้อ Human Pegivirus ในกระแสเลือดจากการตรวจพบทั้งสองชิ้นส่วนของไวรัส คือ การ

ตรวจพบทั้ง 5'NTR และ NS5A ในกระแสเลือด พบว่ามีอุบัติการณ์ของการติดเชื้อ Human Pegivirus ที่ร้อยละ 27 เมื่อเปรียบเทียบกับผลอุบัติการณ์ของการติดเชื้อ Human Pegivirus โดยการใช้ primers ต่อชิ้นส่วน 5'NTR หรือ NS5A เพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งนั้น ให้ผลความคลาดเคลื่อนของอุบัติการณ์ของการติดเชื้อ Human Pegivirus ที่แตกต่างกันถึงร้อยละ 8 และร้อยละ 11 ตามลำดับ ดังนั้น โครงการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า การศึกษา การติดเชื้อ Human Pegivirus ในกระแสเลือดด้วยวิธี Reverse transcriptase nested-PCR ควรจะใช้ primers ต่อ ชิ้นส่วน 5'NTR และ NS5A ในการวิเคราะห์ผล

โครงการวิจัยนี้ได้พัฒนาวิธีการตรวจวัดปริมาณไวรัสของ Human Pegivirus ในกระแสเลือด โดยการใช้เทคโนโลยีใหม่ คือ Droplet Digital polymerase chain reaction หรือ ddPCR โดยการออกแบบ primers ให้จำเพาะต่อชิ้นส่วน 5'nontranslated region (5'NTR) ของไวรัสได้สำเร็จ โดยสามารถวัดปริมาณ ของไวรัสได้ในหน่วย copies ต่อมิลลิลิตรหรือ copies/ml ซึ่งเป็นหน่วยการวัดที่ใช้ทั่วไปและเป็นมาตรฐาน สำหรับการแปลผลปริมาณของไวรัสในกระแสเลือด

5.2 ข้อเสนอแนะ

โครงการวิจัยนี้ได้พัฒนาวิธีการตรวจวัดปริมาณไวรัสของ Human Pegivirus ในกระแสเลือด ได้โดยการใช้ Droplet Digital polymerase chain reaction หรือ ddPCR ได้สำเร็จ และได้ทดลองวัดในผู้ติดเชื้อ เอชไอวีที่มีการติดเชื้อร่วมของ Human Pegivirus ในกระแสเลือด จำนวน 14 ราย พบว่าให้ผลการตรวจวัด ปริมาณไวรัสที่น่าเชื่อถือ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะให้มีการตรวจวัดปริมาณไวรัสของ Human Pegivirus ใน กระแสเลือดในผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่มีการติดเชื้อร่วมของ Human Pegivirus เพิ่มเติม เพื่อศึกษาปริมาณของไวรัส ของ Human Pegivirus ที่พบได้ในประเทศไทย และศึกษาในกลุ่มผู้ติดเชื้อเอชไอวีเพิ่มเติม เพื่อศึกษาผลของ ปริมาณของไวรัส Human Pegivirus ที่อาจมีผลในการยับยั้งการเพิ่มจำนวนของเอชไอวี (HIV replication) ใน ผู้ติดเชื้อเอชไอวีได้

บทที่ 6

สรุปผลผลิตที่ได้จากงานวิจัย

6.1 ผลการศึกษาที่ได้จากโครงการวิจัย

ผลผลิตที่ได้จากโครงการวิจัยนี้ คือ วิธีการตรวจการติดเชื้อในกระแสเลือดของ Human Pegivirus ในประชากรคนไทย ด้วยวิธี Reverse transcriptase nested polymerase chain reaction หรือ Reverse transcriptase nested-PCR โดยตรวจที่ขึ้นส่วน 5' nontranslated region (5'NTR) และ nonstructural 5A (NS5A) ของไวรัส และวิธีการหาปริมาณไวรัสของ Human Pegivirus ในกระแสเลือดด้วยวิธี Droplet Digital polymerase chain reaction หรือ ddPCR และได้พัฒนาวิธีการตรวจทั้งสองชนิดให้สามารถใช้ในประชากรคนไทยได้ และได้ตรวจสอบวิธีการตรวจให้มีความแม่นยำและให้ผลที่น่าเชื่อถือ รวมทั้งได้ผลอุบัติการณ์ของการติดเชื้อ Human Pegivirus ในกระแสเลือดของผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนไทย โดยพบว่าผู้ติดเชื้อเอชไอวีการติดเชื้อร่วมของ Human Pegivirus ในกระแสเลือดที่ร้อยละ 27 หรือประมาณหนึ่งในสามของผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนไทยทั้งหมด

6.2 ผลผลิตที่ได้จากโครงการวิจัย

ผลงานวิจัยที่ได้จากโครงการนี้ในการศึกษาอุบัติการณ์ของการติดเชื้อร่วมของ Human Pegivirus ในกระแสเลือดของผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนไทย สามารถนำผลการทดลองไปใช้ในการเขียนโครงการวิจัยเพื่อเสนอขอรับทุนพัฒนาศักยภาพในการทำงานวิจัยของอาจารย์รุ่นใหม่ (Research Grant for New Scholar, MRG) ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย และได้รับทุนวิจัยนี้เพื่อทำการศึกษาวิจัยนี้ต่อไป

บรรณานุกรม/เอกสารอ้างอิง

1. Philpott S, Weiser B, Anastos K, Kitchen CM, Robison E, Meyer WA, 3rd, et al. Preferential suppression of CXCR4-specific strains of HIV-1 by antiviral therapy. *J Clin Invest.* 2001 Feb;107(4):431-8.
2. Grivel JC, Garcia M, Moss WJ, Margolis LB. Inhibition of HIV-1 replication in human lymphoid tissues ex vivo by measles virus. *J Infect Dis.* 2005 Jul 1;192(1):71-8.
3. McLinden JH, Stapleton JT, Chang Q, Xiang J. Expression of the dengue virus type 2 NS5 protein in a CD4(+) T cell line inhibits HIV replication. *J Infect Dis.* 2008 Sep 15;198(6):860-3.
4. Xiang J, Wunschmann S, Diekema DJ, Klinzman D, Patrick KD, George SL, et al. Effect of coinfection with GB virus C on survival among patients with HIV infection. *N Engl J Med.* 2001 Sep 6;345(10):707-14.
5. Tillmann HL, Heiken H, Knapik-Botor A, Heringlake S, Ockenga J, Wilber JC, et al. Infection with GB virus C and reduced mortality among HIV-infected patients. *N Engl J Med.* 2001 Sep 6;345(10):715-24.
6. Nunnari G, Nigro L, Palermo F, Attanasio M, Berger A, Doerr HW, et al. Slower progression of HIV-1 infection in persons with GB virus C co-infection correlates with an intact T-helper 1 cytokine profile. *Ann Intern Med.* 2003 Jul 1;139(1):26-30.
7. Williams CF, Klinzman D, Yamashita TE, Xiang J, Polgreen PM, Rinaldo C, et al. Persistent GB virus C infection and survival in HIV-infected men. *N Engl J Med.* 2004 Mar 4;350(10):981-90.
8. Zhang W, Chaloner K, Tillmann HL, Williams CF, Stapleton JT. Effect of early and late GB virus C viraemia on survival of HIV-infected individuals: a meta-analysis. *HIV Med.* 2006 Apr;7(3):173-80.
9. Karayiannis P, Pickering J, Zampino R, Thomas HC. Natural history and molecular biology of hepatitis G virus/GB virus C. *Clin Diagn Virol.* 1998 Jul 15;10(2-3):103-11.
10. Hekmat S, Mohraz M, Vahabpour R, Jam S, Bahramali G, Banifazl M, et al. Frequency and genotype of GB virus C among Iranian patients infected with HIV. *J Med Virol.* 2008 Nov;80(11):1941-6.
11. Naito H, Abe K. Genotyping system of GBV-C/HGV type 1 to type 4 by the polymerase chain reaction using type-specific primers and geographical distribution of viral genotypes. *J Virol Methods.* 2001 Jan;91(1):3-9.
12. Tucker TJ, Smuts HE. GBV-C/HGV genotypes: proposed nomenclature for genotypes 1-5. *J Med Virol.* 2000 Sep;62(1):82-3.

13. Tansiri Y, Techakriengkrai N, Hansasuta P. GB virus C viraemia has a beneficial effect on antiretroviral treatment in Thai patients. (to be submitted).
14. Toyoda H, Fukuda Y, Hayakawa T, Takamatsu J, Saito H. Effect of GB virus C/hepatitis G virus coinfection on the course of HIV infection in hemophilia patients in Japan. *J Acquir Immune Defic Syndr Hum Retrovirol.* 1998 Mar 1;17(3):209-13.
15. Heringlake S, Ockenga J, Tillmann HL, Trautwein C, Meissner D, Stoll M, et al. GB virus C/hepatitis G virus infection: a favorable prognostic factor in human immunodeficiency virus-infected patients? *J Infect Dis.* 1998 Jun;177(6):1723-6.



ภาคผนวก ก

งบประมาณเพื่อการวิจัย

รายการ	จำนวนเงิน (บาท)
1. งบดำเนินการ	
1.1 ค่าใช้สอย	-
-	
1.2 ค่าวัสดุ (ให้ระบุรายละเอียด)	
- ค่าวัสดุวิทยาศาสตร์	
- ค่าชุดสกัด RNA ของไวรัสจากตัวอย่างเลือด	30,000
- ค่าน้ำยา (reagent) ในการทำ RT-PCR	35,000
- ค่าน้ำยา (reagent) ในการทำ Nested PCR	20,000
- ค่าอุปกรณ์พลาสติกที่ใช้ทดลองงานวิจัย	10,000
- ค่าวัสดุสำนักงาน	5,000
1.3 ค่าสาธารณูปโภค (ให้ระบุรายละเอียด) เช่น ค่าส่งไปรษณีย์	-
2. งบลงทุน (ค่าครุภัณฑ์)	-
- ให้ระบุรายการครุภัณฑ์และชี้แจงความจำเป็นแต่ละรายการ	-
รวมงบประมาณที่เสนอขอ	100,000

ข้อมูลประวัติคณะผู้วิจัย

ประวัติส่วนตัว

ชื่อ-สกุล นางสาว ญาดา ตันศิริ

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์

ประวัติการศึกษา

ชื่อย่อปริญญา	สาขา	สถาบันที่จบ	ปีที่จบ
วท.บ.	เทคนิคการแพทย์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2550
วท.ค.	จุลชีววิทยาทางการแพทย์	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2558

สาขาวิจัยที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) T cell immunology, Human Immunodeficiency Virus infection, Flow cytometry

รางวัลด้านวิชาการ/ด้านวิจัย/งานสร้างสรรค์ (ด้านศิลปะ หรืออื่นๆ) ที่ได้รับ

ปี พ.ศ.	ชื่อรางวัล	สถาบันที่ให้
2556	Conference scholarship recipients	Global vaccine enterprise

ทุนการศึกษาและทุนวิจัยที่เคยได้รับ

ปี พ.ศ.	ทุนการศึกษาและทุนวิจัย	สถาบันที่ให้
2550	โครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก	สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
2559	ทุนนักวิจัยหลังปริญญาเอก	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (CASAF)
2561	ทุนวิจัย	Asia Research Center

ผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์

ผลงานวิจัย/งานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ (ระดับชาติและนานาชาติ).....

- 1) 2015, Tansiri Y, Rowland-Jones S, Ananworanich J, Hansasuta P: Clinical Outcome of HIV Viraemic Controllers and Noncontrollers with Normal CD4 Counts is Exclusively Determined by Antigen-specific CD8 + T-cell-mediated HIV Suppression. Public Library of Science ONE (PLoS One), Mar 12;10(3):e0118871.
- 2) 2013, Techakriengkrai N, Tansiri Y, Hansasuta P: Poor HIV Control in HLA-B*27 and B*57/58 Noncontrollers is Associated with Limited Number of Polyfunctional Gag p24-specific CD8+ T cells. Journal of Acquired Immunity Deficiency Syndrome (JAIDS), 2; 27(1): 17-27.
- 3) 2013, Tansiri Y, Rowland-Jones S, Ananworanich J, Hansasuta P: Specificity of T-cell Response, Not Protective HLA Restrictions, Determines Control of HIV Replication in Thai Viraemic Controllers. AIDS Vaccine 2013 Conference, Barcelona, Spain. (Poster presentation).
- 4) 2012, Tansiri Y, Rowland-Jones S, Ananworanich J, Hansasuta P: The Superiority of Polyfunctional HIV-Gag Specific T-Cell Response on the HIV Control. The Royal Golden Jubilee-Ph.D. Congress XIII, Bangkok, Thailand. (Poster presentation).
- 5) 2011, Y Tansiri*, N Techakriengkrai*, P Hansasuta: Different Clinical Outcomes in HLA-B27+ and B57+/58+ HIV-infected Volunteers is Exclusively Determined by Polyfunctional T Cells. Keystone Symposia 2011 (Protection from HIV: Targeted Intervention Strategies), British Columbia, Canada. (Poster presentation).
- 6) 2009, Y Tansiri*, N Techakriengkrai*, W Kaewkhunthong, N Laichuthai, P Rattanachinakorn, Y Chaisupamongkollat, J Stapleton, P Hansasuta: GB Virus C Viraemia has a Beneficial Effect on Antiretroviral Treatment in Thai Patients. Keystone Symposia 2009 (HIV Immunobiology: From Infection to Immune Control), Colorado, USA. (Poster presentation).

การเสนอผลงานวิชาการ

- 1) 2013, Specificity of T-cell Response, Not Protective HLA Restrictions, Determines Control of HIV Replication in Thai Viraemic Controllers. AIDS Vaccine 2013 Conference, Barcelona, Spain.
- 2) 2012, The Superiority of Polyfunctional HIV-Gag Specific T-Cell Response on The HIV Control, The Royal Golden Jubilee-Ph.D. Congress XIV, Thailand.

3) 2011, Different Clinical Outcomes in HLA-B27+ and B57+/58+ HIV-infected Volunteers is Exclusively Determined by Polyfunctional T Cells, Keystone Symposia on Molecular and Cellular Biology (Protection from HIV: Targeted Intervention Strategies), British Columbia, Canada.

4) 2009, GB Virus C Viraemia has a Beneficial Effect on Antiretroviral Treatment in Thai Patients, Keystone Symposia on Molecular and Cellular Biology (HIV Immunobiology), Colorado, United States of America.

ผลงานสิทธิบัตร/สิ่งประดิษฐ์/งานสร้างสรรค์ (ศิลปะ หรือ อื่นๆ)

.....

อื่นๆ

.....



แหล่งทุน: ทุนวิจัยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ชื่อโครงการ: ผลของการดำเนินโรคของการติดเชื้อเอชไอวีและความสำคัญของลำดับกรดอะมิโนจากการติดเชื้อร่วมกันของ Human Pegivirus ในผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนไทย

ชื่อหัวหน้าโครงการ: อ.ดร.ญาติา ตันสิริ

ว/ด/ป	รายการ	เลขที่อ้างอิง	รายการรับ - จ่าย			รายรับ ดอกเบี้ยรับ	รายจ่าย					รวม รายจ่าย	
			รับ	จ่าย	คงเหลือ		งบบุคลากร	งบดำเนินงาน			งบลงทุน		
								ค่าจ้างชั่วคราว	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย			ค่าวัสดุ
	งบประมาณที่ได้รับการอนุมัติ (ตามแผน)		100,000.00										
25 ธ.ค. 60	จำนวนเงินที่ได้รับ (งวดที่ 1 = 95%)		95,000.00		95,000								
	จำนวนเงินที่ได้รับ (งวดที่ 2 = 5%)		5,000.00		5,000.00								
	หัก ค่าใช้จ่าย (ครั้งที่ 1)	INV000016916		53,448.56	46,551.44					53,448.56			53,448.56
	ค่าใช้จ่าย (ครั้งที่ 2)	5048088110, 5007401181011416, D0000922115, AT0091810071713		1,949.00	44,602.44					1,949.00			1,949.00
	ค่าใช้จ่าย (ครั้งที่ 3)	ISO181228079;ISO18 1106069		25,741.96	18,860.48					25,741.96			25,741.96
	ค่าใช้จ่าย (ครั้งที่ 4)	IV1902-104, 62020409, 71010		18,696.11	164.37					18,696.11			18,696.11
	งบประมาณคงเหลือ		100,000.00		164.37	0.00							
	รายละเอียดค่าใช้จ่าย												
	ครั้งที่ 1												
25 ธ.ค. 60	ค่านายในการตรวจสอบพันธุกรรมของไวรัส	INV000016916								53,448.57			53,448.57
	รวมครั้งที่ 1									53,448.57			53,448.57
	ครั้งที่ 2												
29 ธค 60	ค่าวัสดุสำนักงาน	009/7286								445.00			445.00
5 มค 61	ค่าวัสดุสำนักงาน	102-003352								310.00			310.00
18 กค 61	ค่าวัสดุสำนักงาน	D0000922115								934.00			934.00
31 กค 61	ค่าวัสดุสำนักงาน	RT0091810071713								260.00			260.00
	รวมครั้งที่ 2									1,949.00			1,949.00

แหล่งทุน: ทุนวิจัยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ชื่อโครงการ: ผลของการดำเนินโรคของการติดเชื้อเอชไอวีและความสำคัญของลำดับกรดอะมิโนจากการติดเชื้อร่วมกันของ Human Pegivirus ในผู้ติดเชื้อเอชไอวีคนไทย

ชื่อหัวหน้าโครงการ: อ.ดร.ญาดา ตันสีรี

ว/ด/ป	รายการ	เลขที่อ้างอิง	รายการรับ - จ่าย			รายรับ	รายการจ่าย				รวม	
			รับ	จ่าย	คงเหลือ		ดอกเบียร์รับ	งบบุคลากร	งบดำเนินงาน			งบลงทุน
ครั้งที่ 3												
19 ธค 61	ค่านายาทตรวจสอบสารพันธุกรรมไวรัส	ISO181106069								1,810.59		1,810.59
29 ธค 61	ค่านายาทตรวจสอบสารพันธุกรรมไวรัส	ISO181228079								23,931.37		23,931.37
	รวมครั้งที่ 3									25,741.96		25,741.96

ครั้งที่ 4												
19 กย 61	ค่านายาในการตรวจสอบสารพันธุกรรมไวรัส	RC-6200256								7,161.51		7,161.51
19 กย 61	ค่านายาในการตรวจสอบสารพันธุกรรมไวรัส	62020409								6,291.60		6,291.60
19 กย 61	ค่านายาในการเพาะเลี้ยงเซลล์	71785								5,243.00		5,243.00
	รวมครั้งที่ 4									18,696.11		18,696.11

ลงชื่อหัวหน้าโครงการ ญาดา ตันสีรี

วันที่ 18 มี.ค. 19